

310834 ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 10
సంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 8-వ తేది శుక్రవారము
రుధిరోడ్డారి నామ సంవత్సరము, మాఖమాస శుద్ధ చవతి ౪.

No. 161
సంచిక ౧౬౧

గాంధీ మహాత్మని

సందేశము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము

వాయువునొప్పులకు వజ్రాయుధము

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

పంచభాష చీటి చూచికొనిన మోసము గలుగదు

తలనొప్పుల మాన్పును,

దగ్గను తగ్గించును

వాయువుపోట్ల బాపును,

నురదను తొలగించును

చర్మపునొప్పుల బారదోలును,

అమృతాంజనము

పోట్లపోగొట్టును.

ఒంటి తలనొప్పికి వరప్రసాదము

బెణకు భేదించును

తేలుబాధను తీసివేయును

వాపుల దూపుమాపును

వేలకువేలు విక్రయము.

అమృతాంజనము గాయము వుండ్లకు ఘనమయినమందు

తామర తైలము డబ్బీ 1-కి 0-6-0

రాజారాణి గుర్తుగల తామర తైలము తీట, గజ్జికీ చాల మంచిమందులో తయారు చేయబడి
అనేక యేండ్లనుండి యున్న తామర నాలుగైదు సార్లు దీని రాచిన మాయమగును.

దంతచూర్ణము డబ్బీ 1-కి 0-2-0

చుండ్రుపోట్లకు తీపులకు ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లు తోముటవలన చిగుళ్లనుండి రక్తము
బ్రవించుకుండును. నోట దుర్గంధము లేక యుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.

మోహినీ తైలము 5 తు॥ నూనెగల సీ॥ 1-కి 0-12-0

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది

ఇది మనోహరిత్రము శేయు విద్యాధులు, స్త్రీ డక్టర్లు, ఉద్యోగస్థులు మొదలగు వారికి నుఖనిద్ర
విశ్రాంతినిచ్చును. నుండరుల మోహలాహర్యములకు ప్రావగు కురులను బెంచి కాపాడును.

అమృతాంజనము దీపో బొంబాయి లేక. మదరాసు.

అమృతాంజనంధిపోవారి

సుప్రసిద్ధాక్షధముల జాబితా.

చుండుకు నూనె

వెల సీసా 1-కి రు 0-6-0 వి. పి. సహా 0-11-0

ఈ నూనెను రాచిన చుండు పొట్టురాలుట, జల,
గోకుడు పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన
వెంకటేశ్వరులకు హానిగలుగక చక్కగఁ బెరుగ గలదు

పగుళ్లకు తైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-6-0. వి. పి. తో 0-11-0

1 డబ్బీ మొదలు 6 డబ్బీల వరకు పోస్టేజి 0-5-0 మార్కెట్.

అరికాళ్లు, అరిచేతులు, చర్మము కారకవలన, శీతగాలి
వలన పగిలి నీరుకాయటయు, జలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ
తైలమును రాచిన పగుళ్లమాని జలపోయి మంచిచర్మము రాగల
దు. పగుళ్లనొప్పియు నయమగును. స్వల్పప్రయము. కాలి పగు
ళ్లకు ఈ తైలము అత్యంతోపయోగకరము.

తేలునుందు

వెల సీసా 1-కి రు. 0-8-0. వి. పి. సహా 0-12-0.

తేలుకాటువలన అపాయము లేదుగాని విశేషబాధ గలదు తేలు
కాటువలన విషము నెత్తునలో ప్రవేశించదు. బాధ నరములవెంట
వెద్దనరము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. మట్టినవోటను
బండపొరుసటులు చేసిన బాధ తగ్గును. ఇది మిగుల ఘాటు
గలిగి నీటివలె నుండును. మట్టినవోట కొంచును మందు పోసిన
బాధ మాయ మగును. మందును గలిగి యున్న తాము బాధపడక
నితరులకు పుణ్యము గట్టుకొనవచ్చును. ప్రతియింట నుండవలసినది.

జీర్ణరసాయనము

అజీర్ణమువలన భుజించిన ఆహారము రక్తము పై పడినా మూత్రము
అజీర్ణము మిగిలిన రోగములకు కారణము. దీనిని జీర్ణరసాయనము
అందు రక్తప్రావణ్యమును ముగిసి గతిని ఘనము లుండునట్లు
జీర్ణించును. విష మాత్రము భక్తి ముగియ 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము దీపో బొంబాయి లేక. మదరాసు.

మణిజానాణి ముచ్చాక్షరశాల, ఏలూరు.

స్వరాజ్యపక్ష విజయసూచనలు

తమకార్యక్రమమునకు 10 శాసనసభ్యులను జేర్చుట

బడ్డెటు చర్చయందు ప్రతిరోధము

ఫిల్లీ ఫిబ్రవరి 6:- భారత శాసనసభలోని స్వరాజ్య పక్షమువారిని స్వతంత్రసభ్యులుగా గెలిపి ఒకపక్షముగా నిలబడుట కధికారకర సభ్యులొక్కొక్కరిని (తమకార్యముల సభలందు) చూపుచి, ఇంతవరకు 48 స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులతో గలిపి 70 మంది సభ్యులనిండను సమ్యక్తము చేయఁ దలసి ఒకటిరెండు దినములలో పీఠసభ్యుల అభిప్రాయము నని వా రెంచుచున్నార నీ రచనను గలసి ఒక నూతన పక్షముగా నేర్పడుటకును, తాత్కాలికముగా పరిపాలనమును స్థాపించుటకు దీనికొనకలసిన చర్యలను గురించి తీర్మానమును కొనసాగించుటకును గావించవలసిన పనిని నిర్ణయించుటకును పీఠ శాసనసభ్యుల సభివా చర్యలకు యోగము గలవాఁడేమోగా నున్నారు. సభ్యులులో సంస్కరణల కొరకు వలెను భారతీయుల కొరకలయెడల ప్రభుత్వమువారు సంకల్పి కరముగా నుండఁగల గమ్యమునందుటకు నీ పక్షములోని వారందఱును గలిసి ప్రతిరోధక కార్యక్రమము నరంభించి, మార్చి 10 తేదీన అసెంబ్లీయందు ఆవేశవంతముగా గోరఁ గ్రాంటు లను ప్రభుత్వమువారికిని స్వరాజ్యపక్షమువారి కిర్యక్రమమున కంగీ కరించుటకు లొంగున స్వతంత్రసభ్యుల యొక్కయు ఇతరుల యొక్కయు పేర్లతోను బలపఱచుటకు. తా.బి.టి. రంగారావు, (దివ్యజ్యోతి (వెనెదెంటు) డాక్టర్ గౌడ్, ఎం. వి. జిన్నా, వారి క్షేంద్ర చిహ్నము, జబ్బుర్ హోమోజెనీటీస్, వజ్రుభావ్యై యారు, కె. సి. నియోగి, అనామయ్య అలీఖాన్, మహమ్మదు యాహూజ్, కామిన్ తోమారచందా, బి. వెంకటకలితాబా, కె. రామకృష్ణారావు, కాశీమ అలీఖాన్, కె. ఎం. నరసి యారు, కె. వెంకటసుబ్బారెడ్డి, మహమ్మదు ఇబ్రహీముక్, గాల్ల రామ్మయ్యలను బట్టి వాచినయెడల నిరంతరము మహమ్మదు సభ్యులు 12 జూలయ 8 తేదీగా 8 సంయుక్తరాష్ట్రములు 11 పంజాబు 9 నీహరు ఒరిస్సా 9 మధ్యప్రదేశ్ 8 తమిళనాడు 8 బెంగాల్ 8 ఫిల్లీ 1 చేరాన 1 ఈపక్షములో చేరి, మొత్తము 70 మంది.

స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు

భారతశాసనసభలోని స్వరాజ్యపక్ష సభ్యుల జాబితా ఈ క్రింద నొసగబడినది. ఇందు జిల్లములు గూడ గలవు. మొత్తము 48 మంది.

మాధవశ్రీరామి. ఎ. కె. ఎం. కె. ఆచార్య. ఎ. రంగ స్వామి ఆచార్యులు, వి. జి. వశిష్ట, ఎన్. కె. ఎం. మెహతా ఎన్. సి. కెల్కార్, కె. జి. లాహోర్కర్, దత్తాత్రేయ తోక టేజిబెర్, టి. సి. గోస్వామి, అచ్యుతాధరయ్య, మహార కేంద్రా యి, అలీ మజిద్ మహ్మద్, క్యాబా అబ్దుల్ కరీమ్, ముహి మహమ్మదు కాజి అలీ, మోతీలాల్ నెహ్రూ, క్యామలాల్ నెహ్రూ, నారాయణ దాసు, సి. ఎన్. రంగఅచ్యుత, కృష్ణ కాంతమోహన్, మారకరాజురాజుమిక్, డాక్టర్ కృష్ణలాల నెహ్రూ, నవాబు ఇస్మాయిల్ ఖాన్, యూసఫ్ ఇమామ్, దుని చందు, హంసరాజు చమన్ లాల్, కార్తాయనీంద్ర, గులాబ్ సింగ్, క్యాబుల్ చాన్, హజీ అబ్దుల్ ఖాదర్, మాలవీనయ్యగు ముద్గా సాహెబ్, సింకాంతదాసు, చరణ, అలీఖాన్ (కనాడసిన్), జేకే ప్రసాదసిన్, హరిప్రసాదలాల్, సర్ఫరాజ్ ఖాన్, మహమ్మదు నఫీ, ఎం. వి. అభిజిత్, క్యాంబడయ్యారు మిక్ర నెయిముల్లాఖాన్, గోవిందదాసు, టి. సి. ఫోకర్, అనామయ్య అలీ ఖాన్, మాంగ్ టోకే మాంగ్ క్యా మాంగ్ టోక్, ప్యావీ లాల్ గార్, (ఆంధ్ర)

భారత శాసనసభలో నూతనపక్షము

కార్యక్రమ ప్రతిజ్ఞ

సంస్కరణల నొసగకపోయినయెడల-

ఫిల్లీ ఫిబ్రవరి 6:- భారత శాసనసభలోని స్వరాజ్యపక్షమువారు, స్వతంత్రసభ్యులుగా గలసి యేర్పడిననూతనపక్షము వారి ప్రతిజ్ఞ ఈ క్రిందబలపడినది. సంస్కరణలను గూడ భారత శాసనసభయందు గావించ బడుతీర్మానములకు ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనులగుచున్నట్లొ పల సంకల్పి కరముగా చర్యదీనికొనకలసిన పక్షమువారు ప్రతి రోధకాధిభానము నకలంబించుటకొరకులైయున్నాడు. అట్టితర

శ్రీ మైలవరం బాలభారతి సమాజము వారు
రాధా కృష్ణ
1924-వ సం॥ ఫిబ్రవరి 9-వ తేదీ శనివారము రాత్రి 9 గంటలకు
విక్టోరియా పురమందిరమున (తెలుగున) ప్రదర్శింతురు.
పాదుకా పట్టాభిషేకం
10-2-24 తేదీ ఆదివారం సాయంత్రము 5 గంటలకు గోవిందస్వనాయక వీధిలో నున్న
సౌందర్యమహలునందునను
(తెలుగున) ప్రదర్శింతురు.
పురుషులు:- రు 4, 2, 1, ఆ 8. స్త్రీలు:- రు 2, 1, ఆ 8.
డాక్టర్ వట్టాభిరామయ్య,
హుందా ఉదయము 8 గంటలకు టికెట్లు దొరకును. కార్యదర్శి.

నీవిభానమును, కర్నూల్ అకాశవాణికినవ్వకు, ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటులొకవత్తును వారి నికారించి ఆచరణలో పెట్టెదరు.

ప్రతిరోధకాధిభాన సంకల్పమున నీకేంద్రమునకుల ననుసరించి ఈ పక్షమువారు కర్తవ్యమును.

- (1) ప్రభుత్వమువారు సంస్కరణలతీర్మానము యెడల సంకల్పి కరముగా చర్యదీనికొనలేదని ఈ పక్షమునందు క్తి కంతుల సభ్యులచేత - ఆవిషయమును చర్చించుటకు ప్రత్యేకముగా నేర్పించుటకును సహజముగా - తీర్మానింపబడవలెను.
- (2) భారతశాసనసభయందు దళితసంఖ్యకును ప్రతిరోధకాధిభానమును అనుసరించి బలపఱచుటకు సాగింతురని ఈపక్షమువారికి నమ్మకము దృఢమైనది.
- (3) నై దెలిపిన విషయమున సభ్యులకు నీర్ణయించుటకు, ఇతర విషయములలో గూడ నీవిభానమును సాగింపవచ్చును. ఆంధ్ర ప్రదేశ్

గరికివర్తి సభ్యుల వేణుగానసభ

27-1-24 తేదీ మహాను సమావేశము ను జేర్చి వా కంగ్రామ యూనియన్ యొక్క మూడు గానున్నా జేర్చి అందే కొ ప్రాంతములకును అరు డాక్టర్ ఆన్. వెంకటేశ్వరగారి మేనల్లుడు డి. సి. సుబ్బారావు తేరగారి విలాహనంబులమున విల్లివాళ గ్రామములో శ్రీ వెంకటేశ్వరగారి స్వగృహమున కుచిలికట్టల వాస్తవ్యులను కుత్సితగాయకభాదలు అను అరు గరికివర్తి కొటయ్య తేరగారి పుత్రులు శ్రీయుతులు, పాపయ్యలింగం సుబ్బారావు తేరగారి వేణు గాన ఫిడేలు వాద్యములు అతివిశేషముగా సమకలపించి ఈసభకు మహానువాదవృత్తి పెక్కుమంది వైశ్యపుంగవులను కందియు, విద్యాలములు మున్నగునా రేలెంచి సభనలంకరించి. గభితుల వారి యాత్నాహమున వెలియ్యును శ్రీ వెంకటేశ్వరగారి వేణు గలవిన దీన్నగు టీపార్టీయ సంగతిని యాసాదమును చూసిన విద్యాకాసుల్యమునకు బహు ఆనందించి.

28-1-24 తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు మొదలు రాత్రి 6 గంటలవరకు యీ నై సందర్భమున శ్రీ కొటయ్య తేరగారి వేణు గ్రామమున సమకలపించి వారి విద్యావైభవమును గూర్చి సభితులు బహువిధముల శ్రీ కొటయ్య తేరగారిని కొనియాడిరి.

29-1-24 సాయంత్రము 6 గంటలకు యీసభాగారమున బంధుమిత్రులకు డాక్టరు ఆన్. కుబ్బారావు తేరగారి వేణు విల్లివాళ గూర్చి వారి స్వగృహమున విద్యనందించుటకు సందర్భమున గరి కివర్తి సభ్యుల యాధియులచే ఫిడేలు వాద్యము అతి మనోహరముగా సమకలపించి వీరిలో క్షేప్తము పాపయ్యలింగం తేరగారు వేణువులతోగాక ఫిడేలునుదును వీరు చూపి విద్యాకాసుల్యమునకు సభితులు బహుఆనందించిరి.

31-1-24 డాక్టర్ వెంకటేశ్వరగారి గృహమునందు యీసందర్భమున శ్రీ పాపయ్యలింగం తేరగారు హోమ్ యు చేతకు కుబ్బారావు తేరగారు ఫిడేలు వాద్యము చేతను గభితులను ఆనందజోలాయ మునులనుగా నొసరిరి.

కవచారి

నీనా 1-కే రూ. 1-0-0 వి. పి. నవా రూ 1-6-0 దగ్గు క్యాసకోశములందు బలహీనతలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధముల వైశ్యములను ఏర్పడిన దగ్గు. శీతకాలమున ప్రబలింతు దగ్గు. క్యాసకోశముల నూత్న వాళములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉష్ణము, ముందుదగ్గు దగ్గుకు నేనించకలసిన నుండు దగ్గు విధమును బట్టి యుండును. అయ్యుత్తాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

కాలిన్సు మోసము నేరము

కాలిన్సు వదలివేయబడెను

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 6:- వ్యాధిమూర్తి కంపుగాని యెరుకుల జారీయెరుకుల కేస్ పెన్. టు కలవర్ జి. జి. కాలిన్సు మిగిలు ముట్టును మిసెరు కాలిన్సుగా ప్రవేశపెట్టెనని అదృశ్యము జేరలు చెప్పిన ప్రకారము కొద్దుగా నిర్ధారణచేయబడెను. వ్యాధివాదివాదించుచు, ముద్దాయి, ఫిగ్యూరేషన్ ఆ నిశ్చయనీకరణ కేస్ ను అడుక్కువెనీకి గ్రాయుచున్నానని చెప్పిర విషయము అదృశ్యము చెప్పెను, 1914, 1916 సంవత్సరాలలో, కాలిన్సు నివాలాతీసిట్టు ప్రకటించెదను వారి కేస్ ను యాగా దివాలాతీ చేసి రుణపుచేయుటకు.

ఆగా నగలరక్తము మెస్సర్స్ గానేపిలాల్ అందు నున్న బొంబాయి య. త్యాగరత్నము మహమ్మదాల్ రాజాను మోసపుచ్చెనని మోసపడిన కేసు నేరములలోను కాలిన్సు కేస్ పి చని చెప్పెటచే వ్యాధిమూర్తి కంపుగాని కాలిన్సును గలిపెనని, కాలిన్సు అతను ప్లీడరు జేరాయిగానను వారివా స్నేహితులచే అభివందింపబడి అదృశ్యము జేరలు గారికి ఉపస్థానించు యిట్లు చెప్పెను. ముద్దాయి, తాను వ్యాధిమూర్తి ప్లీడరు కాలిన్సు కంకెనీలో భాగస్వామినియును, అమెరికాలో ఉండుగులకు అధికారియై కొట్టికత్తుడననియును గనేపిలాల్ కంకెనీలో చెప్పి 4500 పౌనుల విలువగలనను అసహించెను. మహమ్మదాల్ రాజాలోగూడ యిట్లునే అభిప్రాయం లాడి 1700 పౌనుల విలువగల ముగ్గులను చిగ్గులను హరించెను. వారికి వైశ్యు నీ ఉపదేశని ముద్దాయికి యుద్దేశ్యమేలేదు. శ్రీ ను కంకెనీలో సంబంధములేకయే ముద్దాయి వారిని ప్రావులవానియొడెను. ముద్దాయి మోసపుచ్చినట్లు సాక్ష్యములన రజువైనది అప్లీషను చెప్పెను. ముద్దాయి కేసు భూలాభాయి జేరాయిగాను. ముద్దాయి కేసుపుర యిట్లు చెప్పిరి. ఈ కేసు నేరములలోను చర్య, యిచ్చుకుచ్చుకొనట మొదలగునది శ్రీలలో జరిగినవిగాని ముద్దాయి కేసు సంబంధములేదు. ముద్దాయి యూరక దగ్గునుండెను, ముద్దాయి కేసు చమరుగనులున్నవియు చాల భాధమురావలసియున్న దనియు చెప్పినవియును అప్పట్లోని జములే. వైశ్యమియగలవిన సమయమునకు వైశ్య యాగలవన ముద్దాయి అడగొనెను. వాని ఆతని దురదృష్టములన ఆతని క్షయపోయెటలో నవ్వుముచ్చి నగుచు ముమ్మ వైశ్యు అందక యితే పోయెను. అంతేగాని ముద్దాయికి దురుద్దేశ్యమేమియులేదు. ఇతరుం దినిపక్షముల వారును స్నేహితులుగా నుండెను. ను అని జేరాయిగాను చెప్పిరి. తలవార జారి ప్రత్యేక ప్రకటనకు బోయి ఆలోచించి వైశ్య క్యాసుము చెప్పిరి. అమెరికా నుండి విలువబడి మోసపడిన అన్ని ని.దలనుండియును కల. లా కాలిన్సు విముక్తుడయ్యెను. ఇప్పుడు హి. దూ. కేసులో స్వేచ్ఛ గానున్నాడు, కొలది రోజులలో అమెరికాకు బోవును. బహు కల యూ. కారముగా నీ కొలంబో సావ్యుల కర్తవ్య మోసపుచ్చెనని యీయినచే వేని నిందలు మో. ఉండుచ్చును. (ఆంధ్ర ప్రదేశ్)

గొంధిమహాత్ముడు విమదల యుల్లినము
బొంబాయి 4 ఫిబ్రవరి:- 5-వ తేదీన బొంబాయిలోను యట్లు ప్రక్క గ్రామములలో గొంధిమహాత్ముని విమదల యుల్లినమును అమెరికాలోని గొంధిమహాత్ముని విమదల యుల్లినమును మిశ్రయమున పంపి పెట్టిరి. (ఆంధ్ర ప్రదేశ్)

భారత శాసన సభ

ప్రభుత్వ కార్యక్రమము

క్రొత్త బిల్లుల సుపాదించుట

బడ్జెటు 29 తేదీన ప్రవేశపెట్ట బడును.

ఫిల్లీ, ఫిబ్రవరి 6:— ఈ దినమున భారత శాసనసభయందు దధి కార్యక్రమములు జరిగెను. ఈ దినమున సభ ముగించుటకు ప్రభుత్వము, ఈనెల 29 వ తేదీన ఆదాయవ్యయపట్టిక ప్రతిపాదించుటకు నిరాశ్రితముగా నిలిచిన సందేశము సభ్యులకు జరిపెను.

క్రొత్త బిల్లులు

ఈ దినమున నల్ల క్రొత్త బిల్లులు ప్రవేశపెట్టబడినవి. తరువాత, నీనెల 1 వ తేదీన ప్రతిపాదించబడిన నాణెముల చట్టము బిల్లులు తుదిపర్యాయము చదువబడినవి. క్రొత్త బిల్లులలో నొకటి, టారిఫు ఆక్టును సవరించుటకు దేశీయమైనది. ఆర్థిక బిల్లులు, నెల రెండు మొదలగునవి భూమార్గమున విదేశీయులనుండి దిగుమతి చేయబడుచుండుటకు భూమార్గమున జరుగు ఎగుమతి దిగుమతుల వైన గూడ సుంకము విధించుట కీ బిల్లు గూర్చుండెను. మరొక బిల్లు బాణ్య వ్యాపకములను సవరించుటకు దేశీయమైనది. తీర్మానముల కొరకునంది నాణ్యతయైన మొదలగు వాటి రిటరన్ టెక్స్టుల కొరకునందియు, యాత్రిక నాణ్యత వడిన కట్టుకట్టల కొరకునందియు నిబంధనలు తొలగించుటకు నొకటి విద్యుద్దాతాగ్రాహక పరిక్షించుటకు కొంత ఫీజును నూలు చేయుటకున అధికారమొసగుట కీ బిల్లు దేశీయమైనది. మూడవ బిల్లు, ఇండియన్ పానుపోర్టు శాసనమును సవరించు చున్నది. ఈ దేశమున ప్రవేశించు విదేశీయులు, పానుపోర్టును గుండుచును దెలిపిన తేదీకి తిరిగి వెళ్ళకపోయిన యెడల క్షింపుకు కీ బిల్లు అధికార మొసగుచున్నది. ఆనవునముగా విదేశీయుల దేశమున నిలబడియుండకుండ నొకప్పుడు కిది యుద్దేశమైనది. నాల్గవ బిల్లు ఇండియన్ కంపెనీల నిబంధనలను, మొదలగు రెన్యుయేషన్ల కార్యక్రమములను సవరించుటకు దేశీయమైనది. ఈ బిల్లును వివిధ లింగుల వర్గములను, తరువాత, సభ్యులను కలిపి ఆగ్రహించి, నైవాన్యము కమిటీలకు సభ్యుల నెన్నుకొనిరి.

డిప్యూటీ అధ్యక్షుని ఎన్నిక నామోదించుట

నర్ డ్రెస్టెట్ బిల్లును కార్యక్రమ స్థానమున ప్రవేశపెడి రంగారాజుగారిని డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటుగా సభకు నెన్నుకొనుటకు రాజకీయ విమోచించుచు పనిన సందేశమును జరిపి రంగారాజుగారిని తిరిగి ఆధిపతియిరి. రంగారాజుగారు ప్రత్యక్షమై మొదలగు, తన వ్యక్తిగత ప్రాముఖ్యతను తెల్పుచు, కథాసాంప్రదాయములు కాపాడబడి తీరవలెనని నుడిపిరి.

నర్ మాల్కము మొయిలీ

నర్ మాల్కము మొయిలీగారు, ఆల్బు సుభాష్ అధికారసభ్యుల తరపున (నవుల్) మాటలాడుచు రంగారాజుగారి కార్యక్రమములను సభకు విడిచిపెట్టవలెననియు, ప్రస్తుతాధ్యక్షుడు ఏర్పడిన తర్వాత నాల్గవ బిల్లులను కాపాడును విశ్వాసము గల దనియు నుడిపెను.

ప్రెజిడెంటియలు దళమునకు రిక్రూటుమెంటు

ఈ దినమున ప్రక్షులతపు పంజాబు అధికార సభ్యులగు కాల్యుగారు, సభామండల ప్రెజిడెంటుల పటాలములకు చాల తిక్కున తరగియుండి మాత్రమే రిక్రూటుమెంటు జరుగుచున్నదని నిష్పన్న గౌరవము నుడిపిన వాక్యము నిజమేనా అని అడిగెను.

గౌరవగారు:— నేనట్టి వాక్యమును నడువలేదు.

నర్ మాల్కము:— నిష్పన్న మిత్రులు నుడిపిరి తిరిగి అడిగెదరా?

డాక్టరు గౌరవ:— అధ్యక్షుల పటాలమునకు, మధ్య తరగతి ప్రజలనుండి రిక్రూటు చేయుచు ప్రెజిడెంటుల పటాలములకు తిక్కున తరగియుండి రిక్రూటు చేయుచుండిరి నేను నుడిపితిని.

బడ్జెటు గౌరవ:— గౌరవగారు దెలిపిన విషయము సరిగాదనియు, పంజాబునందు ఇతర ప్రదేశములందును గూడ ప్రెజిడెంటుల పటాలములకు సామాన్యపద్ధతులతోన, అధికారపద్ధతులతోన గూడ సా.ఫి.క పరిధిలకు దున్నత తరగతికి చెందిన వారను, మంచి ప్రాంత లక్షణములు గలవారను చాలమంది గలరనియు దెలిపెను.

జేబియాంక సభ్యుడు:— గౌరవగారు వాక్యము నందుకు కృతగ్రహణము కర్తించునా?

బడ్జెటు గౌరవ:— నర్తించెను.

సుంకముల శాసన సవరణ చట్టము

తరువాత నర్ భారత్తు ఇన్సుగారు, 1894 సం॥ టారిఫ్ ఆక్టును సవరించుటకు బిల్లు సుపాదించెను. సమద్రముమీదుగా దిగుమతి చేయబడినవో సుంకములు వనూలు చేయబడిన నెల రెండు ఆర్థిక బిల్లులు మొదలగునవి గొప్ప గొప్ప మొత్తములలో, భూమార్గమున సరిహద్దు ప్రాంతములగుండా దిగుమతి చేయబడుచున్నవి, వీరికి చాలపన్నుల వనూలు చేయబడుట ప్రభుత్వమువారి అధికారము లేదు. 1894 సం॥ శాసనము, సరిహద్దు ప్రాంతములలో కొన్ని పాశ్చాత్య నెటిల్స్ లునుండియు కొన్ని స్వదేశీ సంస్థానముల నుండియు వచ్చుచున్నవైన మాత్రమే పన్ను విధించుటకు ప్రభుత్వమువారి అధికారము కలదు. ఈ చట్టమువారకు విదేశీయులగా ప్రకటించబడు ప్రదేశములనుండి (బ్రిటిష్ ఇండియా సరిహద్దులగుండా లోనికి) దిగుమతి చేయబడు వస్తువులపై పన్నుల విధించుట కీ బిల్లు చేపడినది.

దుమాసియా గారు

ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టుటకు ప్రాతినిధ్యమును దొనర్చుచు దుమాసియా గారు ఈ బిల్లులను కొన్ని భారత సంస్థానములనుండి వచ్చుచున్నవైచాడ పన్నులు విధించబడునని దెలిపిరి.

తుదిత బిల్లు ప్రవేశపెట్టబడినది.

భారత వర్తక నాణ్యతాసన సవరణ చట్టము

బడ్జెటు గారు బిల్లును సుపాదించుచు నివేదించుట దెలిపిరి. కొన్ని తర్కములనుండి, జేబియాంక యాత్రికులను తిరిగి ఈ దేశమునకు చేర్చుట ప్రభుత్వమువారికి చాల ఆదోళనకారణములను చూపుచి. ఈ సమస్యను పరిష్కరించుటకు చాల ప్రయత్నములను రప్పించెను. 1923 సం॥ నె. ప్రజలు పోడిమిటివారు, యాత్రికులందఱును తిరుగు టిక్కెట్లు కొనుక్కొనవలయునని శాసనము వర్తకమునదిగా నూచించిరి. ఏదోయో విధమున, తిరుగు ప్రయాణమునకు వసతులను ముందుగానే ఏర్పరుచుకొనునట్లు చేయుటయే ఈ తర్కము తరువాయిమైనది ప్రభుత్వమువారికి. తీర్మానములను తిరిగి భారతదేశమునకు తిరిగి నాయనా రిక్రూటును తిరుగు టిక్కెట్లు లేకుండగాని, లేక తిరుగు ప్రయాణమునకు సరిపోవునట్లు ప్రభుత్వమువారివద్ద చాటుబడినట్లుగాని ప్రయాణములపై పన్నులేదని ఈ బిల్లు విధించుచున్నది. ఈ విధానమును సంకల్పింపకమున సాగించుట కవునవను నిబంధనలేర్పరుచుటకు రాజకీయ విమోచించుచు పనిన సందేశమును జరిపిరి.

ఈ అధికారముగారి ఇండియన్ మర్చెంటు షిప్పింగ్ ఆక్టునుగూడ సవరించి, యాత్రికుల నాణ్యత కచ్చితంగా ఏదొకదా నాగవలె నను నిబంధనమును తొలగించుట కీ బిల్లులో నేర్పాటు లాగబడినది. గవర్నరు జెనరలు అనుమతితో, స్థానిక ప్రభుత్వములవారు, కొన్ని కాలములకు యాత్రికుల ప్రయాణములపై విధించుటకు గూడ నింకాధికార మొసగునది. తరువాత ముంబైలోయిన తరువాత ప్రయాణ మొనర్చుటకు ప్రయాణముల విధులను రిక్రూటు గావించి చేయుట కిది యుద్దేశమైనది.

ప్రస్తుతము, వాకలై నర్ లెను కార్యములను పరిక్షి చేయుటకు ప్రభుత్వము సభికారములేను. ఇట్లుడి అధికార మి బిల్లులో నొసగునది.

ఈ బిల్లును సుపాదించుటకు గౌరవ ప్రభుత్వము అధికారేతర సభ్యుల అభిప్రాయము గనుగొని విచారించబడునని బడ్జెటు గారు అభయ మొసగిరి.

సెంట్రలు రెవెన్యూ బోర్డు

నర్ బానిస్ బ్లా కెట్టు గారు తరువాత సెంట్రలు రెవెన్యూ బోర్డును స్థాపించుటకు ఆబోర్డుయొక్క అధికారములను, కార్యములను నిర్ణయించుటకు బిల్లును ప్రవేశపెట్టెను. ఈ బిల్లుయొక్క ఆదర్శము లికిందివిధమున దేశమునదిను, భారత ప్రభుత్వము కేటాకులువారు, పరిపాలనాధికార వివరములం దింతరమున సాగించుచున్న కార్యములను ప్రత్యేక మొనర్చుటగాను, ప్రస్తుతముగల, ఇన్ లాండు రెవెన్యూ బోర్డువారి అధికారములను సభిక మొనర్చుచున్నామిప్పుడు, నల్లమందు, ప్రాంతము, ఎక్స్ ప్రెస్సులనుగూడ నిబంధనముల కొరకునంది ఇండియన్ రిటెంచిమెంటు కమిటీవారు నూచించిరి. భారత కార్యక్రమము అనుమతియైన ప్రభుత్వమువారి సమాచార నామరసమున పెట్టుటకు దలచెడిరి. ఆదాయపున్ను శాసనమునకు స్పష్టమైనది ఇన్ లాండు రెవెన్యూ బోర్డు సీక్రెటరీతో లిపిపెనునది, 1878 సం॥ కృష్ణము, అట్ల ప్రకారము, కొంతమందిలలోగూడ నీబోర్డునకే అధికారమొసగునది సీక్రెటరీ అట్ల కింద స్థానిక ప్రభుత్వముల కొరకునందిన

అధికారములలో కొన్ని టిపిగూడ నిబంధనమునకే మాన్యుట కీ బిల్లులో నేర్పాటుపడినది. ఇందులకు నేర్పాటు వారికి భారము లేక కొంత విశ్రాంతి లభించునని బోర్డును దిబోర్టుగాని అధికారములను స్థానిక ప్రభుత్వములకుగూడ మాన్యుటకు గవర్నరు జెనరలు అధికారము గలది.

రహదారి చీటిల శాసనము

హరీ నల్ల గారు, ఇండియన్ పానుపోర్టు శాసనసవరణ బిల్లును సుపాదించెను.

నాణెముల ముద్రణ శాసనము

నర్ బానిస్ బ్లా కెట్టు గారు (ఇండియన్ కాయినేజ్ ఆక్టు) నాణెముల ముద్రణ శాసన సవరణ బిల్లును సుపాదించెను, దీని ప్రై నెల్పానాపూరితము చర్చ జరుగెను.

అధికారేతర సభ్యుల ప్రాతినిధ్యము

డాక్టరు గౌరవగారు, ఈ బిల్లులను చాల ఆపాయములను సంభవించుననియు బిల్లుయొక్క ఆదర్శములలో దొనర్చబడిన దానికంటె బిల్లును దెబ్బపెట్టిన అధికారములు గలవనియు, నుడిపెను. నాణెములము గారిందువలన, ప్రెజిడెంటులలోని వారు చాల కష్టపడెదననియు, ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన తేదీలోగా వారు తమ నాణెములను ప్రెజిడెంట్ నిచ్చినప్పుడు పని పొందెదనియు నుడిపెను. ఇందువలన వలయు (ప్రదేశములు) అట్టి నాణెములను చాల స్వల్పములకు వెలకుమాత్రమే అంగీకరించెదను. అందువలన ప్రజలు చాల కష్టపడెదర.

పురుషోత్తమభానుగారు, ప్రభుత్వమువారికి అధికారముగూడుట తగుకారణము లేదనియు, దొంగ నాణెములను, కట్టుటకు ప్రస్తుతము చేయుచున్న ప్రయత్నములకంటె నెక్కుయొసర్ప పనిలేదనియు నుడిపిరి. ఈ బిల్లును విచారించుట కొనెట్లు కమిటీ నేర్పాటుపడెనని పిల్ గౌరవిరి.

నర్ బ్లా కెట్టు

నర్ బానిస్ బ్లా కెట్టు గారు తిరిగి మాటలాడుచు నెట్లు కమిటీని నేయించుట కంగీకారమును జూపెను. రూపాయి నాణెములను అపిచేయుటకు ప్రభుత్వమువారి అధికారమున్నట్లు జేసెదనని యొచుటను గురించి కలనైన వలంకరాదని బ్లా కెట్టు గారు రనిరి.

జిన్నా గారు మాటలాడుచు ప్రభుత్వమువారు శాసన సభకు బాధ్యులుగా రనియు అందుచే వారి కింతటి అధికార మొసగుట యుచితము గాదనియు నుడిపెను.

నర్ మాల్కము మొయిలీ

నర్ మాల్కము మొయిలీగారు, బిల్లును బలపరుచు ప్రభుత్వమువారి యొచ్చినను ప్రజల లాభము కొర కొనరైనది రనియు, మరియొక రూపాయి నాణెములను ప్రవేశపెట్టుటకు గాను, ప్రస్తుత రూపాయి నాణెములను అపిచేసెదనని యూహించుట యొన సాధ్యము గాదనియు, ప్రభుత్వమువారికి ఎక్కువ దూరదృష్టి కన్పిచినను వారు ఏదీవారి వైద్య కాలకు అభ్యర్థులుగా రనియు నుడిపెను.

ఈ బిల్లును విచారించుటకు నెట్లు కమిటీని నియమించుటకు సభకు రంగీకరించిరి.

తరువాత స్థాయిసంఘములకు ఎన్నికలు జరిగెను. (అ.ప్రె)

బడ్జెటు చర్చ కార్యక్రమము

ఫిల్లీ, ఫిబ్రవరి 6:— ఈనెల 29 వ తేదీన ఆదాయవ్యయ పట్టిక భారత శాసనసభయందు సుపాదించబడుననియు, మార్చి ఆముడు ఆల్బు తేదీలలో భారత శాసనసభలోను 7 వ తేదీన పట్టుకొన్నట్లులోను చర్చ జరుగుననియు, నీవిషయము రెండుసభలలోను ప్రకటించబడినది. మార్చి 10 తేదీ మొదలు 15 వరకును, అప్పెంట్లీ గాంటులపై వోటింగు జరుగును. (అ.ప్రె)

“క్లాసు మెకెల్లాండ్” స్టీరు:— జెనరలు అప్పెంట్లీకి తీసికొనిపోచినది యీ స్టీరు ప్రధానోద్యోగి యం. ఏ. బోన్సుగారు చాలా బాగుగ నున్నారు. గాయము కొద్దిపాటియై యుండుటచే ఒకటిరెండు రోజులలో స్టీరును మిడికి వెల్లి పోవచ్చును. (అ.ప్రె)

మదరాసు అందునదరన్ మరాటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్ (ఇన్ కార్పొరేటెడ్ యండ్ ఇన్స్టాండ్)

ప్రకటన

ఇంటర్మీడియట్ క్లాసు మెయిలులో చార్జీలు తగ్గుట 1924 సం॥ మార్చి నెల 1 కి నుండియు. యం. యస్. యం. కైల్స్ ఇంటర్మీడియటు మెయిలులో ఒకటి ప్రయాణపు చార్జీలు మెయిలు 1 కి రు. 0-0-5 నుండి రు. 0-0-5 కు తగ్గించబడును.

గాంధీ మహాత్ముని విడుదల
జాతీయ ప్రార్థన దినము

మౌలానా మహమ్మదాలీ గారి ప్రకటనము

భగవంతుడు గాంధీ మహాత్ముని ఆరోగ్యవంతునిగను నిర్బంధవియ్యుక్తునిగను చేసినందులకు
ఈనెల 10 వ తేదీ ఆదివారము (ఏప్రిల్ 10) నాడు సాయంకాలము 5 గంటలకు
భారతదేశమునం దంతటను భారతీయులందరు నేక కాలమున సర్వేశ్వరు నారాధింప ప్రార్థితులు

తిరుత్తని జ్యోతిషము సరిగా దాఖలయిచ్చినది

ప్రార్థన దినము
మౌలానా మహమ్మదాలీగారి
సందేశము

గాంధీ మహాత్ముని విడుదలచేసిననువార్త బాం
బాయి, పూనానగరములవారికి ముందుగా తెలియు
టచే మనమహానాయకులకు బంధవిముక్తిని ఆరో
గ్యమును కలిగించినందులకు పరమేశ్వరునకు వంద
నము లర్పించుటకు వారే ముందుగా జహీరంగనగర్
లను జరుపగలిగిరి.

10 వ తేదీ సరిగానుండును

ఇదివరకు మహాత్మునికి ఆరోగ్యమును ప్రసా
దించవలెనని సర్వేశ్వరుని భారతీయులందరునుకలసి
ఏక కాలమున ప్రార్థించుట కొక జాతీయ ప్రార్థనా
దినము నిర్ణయింపబడెను. ఆదినమున నటుల దేశము
నందంతటను ప్రార్థనలు జరిగినవిగాన నిపుడు మహా
త్ముని బాధవిముక్తుని గావించి ఆపదను తొలగించి
ఆరోగ్యమును ప్రసాదించిండులకు దేశీయులందరు
నేక కాలమున భగవంతుని ప్రార్థించుట కొక దివ
మును నిర్ణయించుటవలెనము. గాన యీనెల 10-వ
తేదీ ఆదివారమునాడు అఖిలభారతదేశీయులునటుల
ప్రార్థన లొనరించుటకునుకూలముగా నుండునని
నే హుహించెదను. ఆనాడు మన క్రైస్తవసోద
రులుగూడ ప్రార్థనా (చర్చి) గృహములలో ప్రార్థ
నలు చేసెదరు. గాన మనమధరమును గూడ
ఆనాడు సాయంకాలము 5 గంటలకు మన మహా
నాయకుని ప్రార్థనగూఢముగ కట్టించి ఆరోగ్యమును
బంధవిమోచనమును ప్రసాదించినందులకు సర్వే
శ్వరునకు నమస్కృతు లొనరింపవలసియున్నది.

గాంధీమాసము

గాంధీమాసమును నెలదినములు ఫిబ్రవరి
18 వ తేదీ మొదలు మార్చి 18 వ తేదీ వర
కును ముఖ్యముగా దేశీయులందరును జరుపవలెను.
భారతమాతకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును బడయు
టకు ఇ-కొకసారి మిక్కిలి గొప్ప ప్రయత్నమును
చేయుటకు తగినసన్నాహమును ఘటించుటకు మన
పై ననుగ్రహించినందులకు గూడ సర్వేశ్వరునకు
మన దేశీయులందరును గాఢతమమగు కృతజ్ఞతను
విన్నవించవలసి యున్నది. మనమొకదినమున చేయ
వలసినపనిని ముగింపకముందే - అంతటి పని, ప్రారం
భింపకముండేకూడ దినబలము పూర్తిగా మనకు
ముందుగానే యొసంగబడెను. మనము చేయవలసిన
పనినిచేయకుండుటకు జీతముమనకు ముందుగానిచ్చి
వేయుట యొక కారణ మనదగునా? ఇంత ఘోరా
యమును మనపట్లచూపినందుకు మనము రెండురె
ట్టధికముగ పనిచేసి మనకృతజ్ఞతను నిదర్శనపూర్వక
ముగ చూపించవలసిందేదా? ఇపు డెల్ల వారును

కడు శ్రీఘ్రముగా మన ప్రధాన సేనాని దివ్యవద
నార విడుదల సందర్భమున సచేత్యించు
చున్నారని నేనెరుగును. సర్వేశ్వరుననుగ్రహము
వలనమహానాయకుడు శ్రీఘ్రము అఖిలభారత
దేశ సింహవలోకనముకావించగలవనుటనిశ్చయము.
ఈమహానాయకుని శాంతిసైన్యమున చేరుకొను
లందరును ధరించుటకు నిర్ణయించబడిన లాంఛన
వస్త్రములగు ఖద్దరుమస్తలు ధరించనివారును అఖిల
భారత కాలగ్రెసు సంఘమున శాంతిసైన్యములగు
సభ్యులుగా చేనివారును నగు భారతీయులు సర్వ
సేనానిసందర్శనమునుమాత్రము కోరుట కిట్టిన్యాయ
ము? మహాత్ముని సందర్శనము సచేత్యించుట
కట్టివారి కెట్టి స్వాతంత్ర్యమునులేదు.

మహాత్ముని దేశయాత్ర

మహాత్ముడు భారత దేశయాత్ర నేరీతిగా సా
గింపవలెనో నిర్ణయించుటలో నా ఆభిప్రాయమును
తెలుపవలెనని నన్నడిగిరి. ఖద్దరువస్త్రభారణవ్యా
పకములందును, కాలగ్రెసుసభ్యుల సభికముగా
చేచ్చటయందును, తిలకు స్వరాజ్యనిధికి ధనము
సభికముగా చేచ్చటయందును ఏరాష్ట్రములలోను
ఏమండలములలోను పనిమొండుగా జరిగెనో ఆప్రాం
తములవారికే మహాత్ముడు ముందుగా దర్శనమొసం
గవలెననియే నేను ముఖ్యముగా సలహా నిచ్చుచు
న్నాను. మహాత్ముడెచటికేగినను మహాత్మునిదృష్టి
పారినంతవరకు తెల్లని ఖద్దరు బట్టలను ధరించిన
మానవమహాచమూనిచయము క్షీరసాగరమువలె
దృగ్దోచరము కావలెననియే మహాత్ముడు కోరుచుం
డుననుట కెట్టి సంగత్యమునులేదు.

ప్రభుత్వకార్యమోదము

ఈనెల 10 వ తేదీ ఆదివారమునాడు మనము
సర్వేశ్వరుని ప్రార్థించి కృతజ్ఞతా పూర్వక నమ
స్కృతులొనరించునపుడు ప్రభుత్వమువారి సర్వస
కార్యమునకు మనమోదమునుగూడ మనము ప్రక
టించవలెను.

మనకెవ్వరును శత్రువులులేరు

మనకు బ్రిటిషువారిపై నెట్టిద్వేషమును లేదు.
మనయుద్ధము శత్రురహితము. దేశ గౌరవమునకును
దేశస్వాతంత్ర్యమునకును భంగము కలుగని చంద
మున నెట్టిసామరస్యముకలెనను యితరులవలెనే
భారతీయులు గూడ సుముఖులే అని మనమానాడు
స్పష్టపరచవలెను.

ఇప్పటివలెనే నిరంతరమును మనము ఆత్మశక్తి
యందును సర్వేశ్వరునియందును నపూర్ణవిశ్వా
సముకలిగి మన యల్పతక్తికి తగినట్లు మనము కని
చేయవలెను గాని మన మైతిని గోరువా రెవ్వరు
గాని మనకు దూరముగలటకు కారణముగ నేకార్య
మును మనము చేయరాదని మౌలానా మహమ్మ
దాలీగారు ప్రకటించిరి.

తిరుత్తని హనుమజ్యోతిపాలయము

గాంధీమహాత్ముని విడుదలను గూర్చిన జ్యోతిషము
సరిగా దాఖలయిచ్చినది.

తిరుత్తని అంజనేయస్వామి జ్యోతిషుల జాతునందీ శ్రీ
మదాంజనేయస్వామిని శ్రీమదాంజనేయస్వామిగా
1923 సంవత్సరం డిసెంబరు 7 వ తేదీన గాంధీమహాత్ముని విడుద
లనుగూర్చి మాఫితిత్వ ప్రావీణ్యము నందునెల 12 తేదీ
సాయంకాలము 5 గంటలకు అందు భజనము 2 వ పేజీలో
రెండవకాలములో ప్రకటింపబడినది. తాత్పర్యముగా
దానిని చదివించుటకొరకు దానిని నేడీ కేంద్రమంత్రి ప్రకటించెను.

1924 వ సంవత్సరం ఫిబ్రవరినెల 5 వ తేదీ
ఉదయము 7 గంటలకు మహాత్ముని విడుదల
చేసెదరు.

అని ఆలేఖలో వ్రాయబడినది. ఆలేఖకాలము 5 గంటలకు మహా
త్మునివిడుదల జరిగినది. కానీ జ్యోతిషుల పాండిత్యవిశేష
మును మంత్రార్థముగ వివరించుచున్నాడు. (ఆం. ప్ర. సు.)

తిరుత్తని జ్యోతిపాలయమున లేఖ

జ్యోతిష శాస్త్రము విశ్వముగాని కల్పగాడు. తిరు
త్తని అంజనేయస్వామి జ్యోతిషులయందు నందీ హనుమం
జానీ కే. శతగోపాచార్యులవారు 1923 సంవత్సరంలో మహా
త్ముని విడుదలను గూర్చి ప్రావీణ్యము ఆలేఖలో ఆలేఖించి
రేలో ప్రకటించబడినది 1924 ఫిబ్రవరి నెల 5 వ తేదీ ఉదయము
7 గంటలకు మహాత్ముని విడుదల జరుగునని ప్రావీణ్య
ప్రావీణ్య. తిరుత్తని జ్యోతిషులయందు మహాత్మునివిడుదల
సమస్తముగా తెలిపియుండలేదు. ఇంత సీతలుగా ప్రవరించిన
యీ జ్యోతిషులవారిని మన ఆధిపత్యులందరును ప్రోత్సహ
పరచి గౌరవించెదమని పార్థించుచున్నాను అని తిరుత్తని జ్యో
తిషుల దొరసామయ్య వార్తంగారు మాకు వ్రాసిరి.

గాంధీమహాత్ముని విడుదల

అంజనేయస్వామి జ్యోతిషులయం - తిరుత్తని
మహాత్ముని విడుదలనుగూర్చి ప్రతి శాస్త్రముగానీ శ్రీ
యశవంతలెని మాకు చాలా కాలము క్రూరమున్నది. చాల
మంది గొప్పవారు స్వయంగా వచ్చి చూచుచున్నది. మిక్కి
లి 10 సంవత్సరమునందీ కన్ను తొందా చేసికొని శ్రీ అంజనే
య స్వామివారి యత్నము లేకుండు తెలుపలేదు. ఇదివరకు
తెలుపుటకు సాధ్యము కాకుండు కిట్టియున్నాను. ఇప్పు
టికి శ్రీ స్వామియొక్క ఆశీర్వాదము లభించినది. ఇది శాస్త్రా
ధ్యయ్యము. 1924 సంవత్సరం ఫిబ్రవరినెల 5 వ తేదీ (ప్రావీణ్యం
7 గంటలకు భారతదేశమునకు నుంచి అనుకూల మహారాష్ట్రము.
ఆలేఖమును దిశమందే మహాత్ముని విడుదల జరుగలెక. భగవ
ద్గీతానుగూర్చి ఆలోచించుచు మహాత్ముడు సంచారము
చేయునను నిశ్చయము. శ్రీమద్భగవద్గీత మహాత్మునినే
కు వాచియుండును. ప్రజలకు అత్యుత్సాహము గలుగును.
మహాత్మునియొక్క శరీరమునకు ఏదయిన భాగముగలదు.
మహాత్మునికి ప్రాణాయామము మునుటకు సంకల్పములేదు.
వి. కే. శతగోపాచారి, 7-11-23.

గాంధీ మహాత్మునకు నోబులు

శాంతి బహుమానము
భారత శాసనసభలో తీర్మానము
“ప్రపంచమున కంతరి విలక్షితములగు శాంతిపరులకు నొసంగి
వీ తమ జీవితమునందు భాగస్వామి ప్రావీణ్యములతో గాంధీ
మహాత్ముడే ప్రథమగణ్యుడు. ప్రావీణ్యము దేశములవారికి
సద్భావమును సృష్టి నొందిండుట కధికముగ
మహాత్ముడే ప్రణేతృయైనది. ప్రపంచమున శాంతియును సౌఖ్య
మునకలెని అధికముగ జ్యోతిషులగు మహాత్ముడు గాం
ధీమహాత్ముడే గాన ప్రపంచమున శాంతియును సౌఖ్యమును
యొందుట గాంధీమహాత్ముడే అన్ని విధముల గాగ్రము చేయించు
కాన్ని వారును వార్యే పార్టీ మెంబరు వాడి కి స
లహితముగలెని యీ భారత శాసనసభవారు నూరించు
చున్నాడు” అను తీర్మానమును భారత శాసనసభలో సభపా
దించెనని మహాత్ముడు యాతాబా (సం. సు.) వివరించు
తెలియజేసిరి. (ఆం. ప్ర.)

గాంధీ మహాత్మని వ్రకటనము

మాలానా మహమ్మదాలీగారికి వ్రాసిన లేఖ

గాంధీమహాత్మ్యుడు నేడు (7 వ తేది) చాల ఆరోగ్యముగాను చాల ఖులాసాగాను నున్నాడు.

మాలానా మహమ్మదాలీగారు నేడుదయచు న మరల పూనాసానును వైద్యశాలకు వచ్చి మహాత్మ్యులో చాలసేపు

గాంధీమహాత్మనిలేఖ

ప్రాణమిత్రమా! ప్రేయసాదరా!

నన్ను ఆకస్మికముగా వదలినందున నా యభిప్రాయములను వినవలెనని నాదేశీయుల త్యక్తముగా కోరుచుందురని నేనెఱుగుదును కాన ఆఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షులగు మీయ్యారా నాభావములను నాదేశీయుల కెఱిగించగలిగి మీ పేర నీలేఖ వ్రాసితిని.

నాకు మృత్యు కలిగినకలిమి న దొరతనము వారకాలమున నన్ను వదలివోయలకు నేను చింతింపచున్నాను. ఇట్లు వదలుటవలన నా కానందము కలుగదు. ఏలయనగా బంధితుని వ్యాధి కారణముగా గొని యెన్నడును బంధితుని విడుదలచేయగూడదు. విడుదలచేయుట కట్టి కారణము పనికిరాదు.

కారాగృహ, వైద్యశాలలలోని

యద్యోగుల ప్రశంస

నాకు వ్యాధి కలిగినపుడు చెరసాలలోని యద్యోగులును వైద్యశాలలోని యద్యోగులును యావస్థాపదియును గూడ సర్వవిధముల నాకు సర్వసౌకర్యములను సమకూర్చి రని మీకును మీద్వారా నా దేశీయుల కందరకును నే నెఱిగించుచున్నచో నేను కృతఘ్నుతాపాతకమునకు పాత్రుడ నగుదును. నా వ్యాధి సామాన్యమైనది కాకను సనుమానలేకము ఎరవాడ చెరసాల సూపర్వెంటుగు కల్లులు మరే గారికి కలిగిన వెంటనే మరేగారు కల నల్ మాడకుగారి సహాయమును కోరిరి. నాకు శ్రేష్ఠమగుచికిత్స చేయించుటకు చాల చురుకుగా వారు పనిచేసి రని నేను బాగుగా నెఱుగుదును. నన్ను డేవిటు జాకు సాసూను వైద్యశాలకు మార్చుటలో నావంతయేసి కలస్యము జరుగ లేదు. వారు నన్ను వైద్యశాలకు మార్చిన కాలమే సరయైన కాలమా. అందుకొక్క ఊకిమైన ముందుగ వారు నన్ను మార్చి మీలులేదు. కల్లులు మాడకుగారు వారి సహాయోద్యోగులును ఆత్యంతమగు శ్రద్ధతో నన్నాదరించిరి. తోడ బుట్టిన సోదరీమణులకన్న మిన్నగా నిరంతరము నా చెంత వసించి పరిచర్యలనునందించిన దయాశీల లగు వైద్యశాలలోపచారికలకు నాకృతజ్ఞతను తెలుపకుండజాలను. నేనిపు డీ వైద్యశాలను సదలిపోవుట కెట్టినిరోధమును లేదని నేనెఱిగియున్నను, పరియెచటనుగూడ నిరంతరంబు శ్రేష్ఠమగుచికిత్స జరుగదని నమ్మి యేగాయము పూర్తిగా మానుమరకును వైద్యసహాయవశ్యకత పూర్తిగా తొలంగువరకును ఈ వైద్యశాలలోనే యుండుటకు నిశ్చయించుకొని కల్లులు మాడకుగారి అనుమతిని కోరితిని. వారు దయతోనా కనుమతికొసంగిరి.

కొంతకాలమువరకు నను దర్శించ రావలదు

కొంతకాలమువరకును వెనుకటివలె నేను దేశ సేవచేయుటకు కేవల మశక్తుడనుగా నున్నాను. నాకు త్వరగా సంపూర్ణారోగ్యము కలుగవలెనని కోరువారందరును నేను త్వరగా మామూలుప్రకారము దేశ సేవను ప్రారంభింపవలెనని ఆశించువారందరును నన్నిపుడు చూడవలెనని సహజముగా కలుగువాంఛ నడుచుకొనినచో నేను త్వరగా దేశ సేవను మరల ప్రారంభింపగలుగుదును. చాలమందిని సంబోధించుటకు నా కిప్పుడు శక్తి లేదు. కొన్ని వారములవరకునుగూడ నట్టిశక్తి కలుగదనియే తలచెదను. నాయందు దయగలమిత్రులు ఏ విధముననైన దీక్షతో నేదోయొక దేశ సేవను చేయుచున్నచో ముఖ్యముగా రాట్టముపై నూలుపడుకుచున్నచో నేను చాలనానందించెదను. ప్రస్తుత దేశస్థితి చాల విషాదకరముగ నున్నది

నన్ను విడుదలచేయుటవలన నా కెట్టిమనశ్శాంతియును కలుగుటలేదు. చెరసాలలో నున్నపుడు చెరసాలనియమముల ప్రకారము నడుచుకొనుటయు ముందరికను శ్రేష్ఠముగా దేశ సేవచేయుటకు తగిన అర్హతను గడించుటకు కృషిసలుపుటయు తప్ప నాకు మరెట్టి బాధ్యతయును లేకుండెనుగాని యిప్పుడు గొప్ప భారము నాపైన బడియున్నదనుచిత నన్ను ముంచివేయుచున్నది. దానిని నెరవేర్చుటకు నే నసర్హుడనుగా నున్నాను. అభినందనలంతి వార్త లనుకనము వేలకొలదిగవచ్చి పడుచున్నవి. నాదేశీయులకు నాపై నత్యధికమగు వాత్సల్యము కలదనుటకు వారిదివరకు చూపిన బహుళినిదర్శనముల కిదిగూడ నిపుడు తోడగుచున్నది. అందువలన నా కానందముచు మన శ్శాంతియును కలుగుట సహజము. నాసేవ వలన నేదో మహత్ఫలము చేకూరునను నాకనుకొన్ని తంతివార్తలు సూచించుచుండుటచే నేను చకితుడనగుచున్నాను. నాయెచటనున్న ఘనతమమగు కార్యభారమును తలబూనుటకు నేను కేవల మశక్తుడనైపోతినే యను భావము నాయుత్సాహమునంతయు వమ్ముజేసి నన్ను దీక్షనిగావించుచున్నది. ప్రస్తుత దేశస్థితి నాకేమియును సరిగా తెలియకున్నను సూచనగా తెలిసికొనగలిగిన స్వల్పవిషయములను బట్టి నేను చూచిననుగూడ దేశస్థితి చాలవిషమముగా నున్నదనియే నాకప్పుడు తోచుచున్నది. బాఠోలీలీర్పానము లామోదింపబడు నప్పటికే జాతీయసమస్యలు విషమస్థితికివచ్చినవనుకొనిగ నేను మరింత విషమములుగా నున్నవి.

విషమత్యము లేకపోయిన స్వరాజ్యము రాదు హిందువులు, మహమ్మదీయులు, సిక్కులు, పార్సీలు, క్రైస్తవులుమున్నగు నన్నిమతముల

వారికిని భావతీయుల

మగు నైకమత్యము కలిగిన గాని స్వ విషయకమగు సంభాషణ మంతయు వట్టి భావోన్మాదమే యగు ననుట స్పష్టము. 1922 లో హిందువులకును మహమ్మదీయులకు నిట్టి యైకమత్యము చేకూరినదని నే నెంతయో నమ్మి సంతసించితినిగాని మరల దానికి ప్రబలమగు నిరోధము కలిగిన దని యిప్పుడు తెలియుచున్నది. పరస్పరవిశ్వాస మంతరించి అనుమానము క్రబలినది. మనము స్వరాజ్యమును బడయదలచినచో వివిధమత సంఘములవారికి దృఢతమమగు నైకమత్యబంధమును కలిగించుట త్యవసరము.

విషమత్యము కలిగిన నాకు త్వరలో

ఆరోగ్యము కలుగును

నన్ను విడుదల చేసినందులకు దేశీయులందఱు కలిసి ప్రార్థనలు చేయదలచిరిగాదా ఆ దినమున నన్నిమతములవారికిని గాఢతమ మగు నైకమత్యము చేకూరునట్టి గొప్ప ప్రయోజన మిందువలన చేకూరగలదా? ఎట్టి విశ్రాంతివలనను ఎట్టి మంచులవలనను గూడ కడుశీఘ్రముగ లభించ వనకాకము లేని స, పూర్ణారోగ్యము మీ రీ కార్యము నానాడు సాధించినచో నా కతిశీఘ్రముగ నత్యుత్సాహముగ లభింపగలదు.

మత కలహములు

కొన్ని ప్రాంతములలో హిందువులకును మహమ్మదీయులకును కొట్లాట జరిగెనను వార్త వెలుసాలలోనుండగా నాకు తెలిసినపుడు నామనసు చివుక్కుమనిపోయినది. దేశమునందు ప్రజల కన్యోన్యత చెడిపోయెనను మనోవ్యధ రాత్రింబవల్ల నన్ను వేధించుచున్నపుడు నే నీవైద్యశాలలో వండుకొని యున్నంతమాత్రమున నెదిరిశ్రాంతి కాగలదా? విశ్రాంతి గొనవలెనని ఎల్లవారును బోధించుచున్నారుగాని యిట్టి సంతాపమునకు గుఱియైన నా కెక్కిడి విశ్రాంతి? నాపైని ప్రేమాతిశయము కలవా రందరును మన మందరము నత్యధికముగా కోరుచున్న యైకమత్యమును సమకూర్చుటకు తమ ప్రేమనంతయును ధారపోయవలె నని నేను వేడుకొనుచున్నాను.

భగవంతునే నమ్ముడు

ఇది కష్టసాధ్యముగా కనబడునేగాని భగవంతునియందు మనకు శ్రదధార్మ విశ్వాసమే యున్నచో ఏకాగ్రమునుగూడ కష్టసాధ్యము కాదు. మనలోనున్న దౌర్బల్యమును శాగుగా గుర్తించి సర్వేశ్వరుని శంఖ జొచ్చినచో ఆ దయామయాడు తప్పక మనల నుద్ధరించును. మనోదౌర్బల్యమువలన భీతికలుగును. భీతివలన అనుమానము కలుగును. రెండు పక్షముల కారును భీతిని పారదోలుడు. ఒక్కపక్షము

వారైన భీతిని పరిత్యజించినచో వారి కలహమునకు దిగజేగరని నే నెరుగుచును. అన్యోన్యమును కలిగించు విషయమున మనముచేసిన పనివలన కలుగు ఫలితమునుబట్టియే మన సుధికారములో నున్న కాలమున మన పని విమర్శింపబడును. మన మొందోరులను సోదరులవలె ప్రేమించుచున్నామని నే నెరుగుదునుగాన నీ విషయమున నేనెటుల నాందోళనపడుచున్నానో మీరు కూడ నటులే ఆందోళనపడి నాకు తోడ్పడి నాకిప్పుడు కలిగిన రోగదశయందు నాకు మన శ్వాంతిని చేకూర్చుడు.

రాట్టమే రక్షకము

మనదేశము నానాటికి దారిద్ర్యమున మునిగిపోవుచున్నది. దారిద్ర్యమును తొలగించుటకు రాట్టమొక్కటితప్ప వేఱుసాధన మేదియును మనకులేదు. ఈవిషయమును మీరందరును బాగుగా గుర్తించియున్నచో రాట్టమును మూలబెట్టి కయ్యమునకు కాలుద్రవ్వుటకు మీకు తీరికయే యుండదు.

నిర్మాణవిధానము

ఈ రెండేడ్లలోను బాగుగా నాలోచించుటకు నాకు తీరికయును ఏకాంతవాసమును గూడ లభించినవి. నేను బాఠశాలీశీర్షానములగుగూర్చి బాగుగా యోచించితిని ఆతీర్మానములనే మనమందరమును ముఖ్యముగా ననుష్ఠించవలెనను నమ్మకము నాకిప్పుడు మరింత ప్రబలమైనది. అఖిలజనులలో నైకమత్యము-రాట్టము-అస్పృశ్యతా నివారణము-దార్జన్యనిర్మూలనము-మనోవాక్యాదు క్రియలందు హింసరు పూర్తిగా వధిత్వజించుట-అనునవి స్వరాజ్యసంపాదనమునకు ముఖ్యముఖ్య సాధనములనుట కెట్టిసంశయముచు లేదు.

శాసనోల్లంఘనము

ఈ నిర్మాణవిధానమును మనము నమ్మకముతోను దీక్షతోను పూర్తిగా నెరవేర్చినచో మనము శాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభింపవలసిన అవసర మెన్నటికినికలుగనేకలుగదు. అట్టి అవసర మెన్నటికిని కలుగకుండునుగాక యనియే

నే నానించెదను. నేను ఏకాంతస్థలమున నిశ్శబ్ద క్షితో జగదీశ్వరుని ప్రార్థించుచు శాసనోల్లంఘనము ధర్మవిరుద్ధమా ప్రబల సాధనము కాదాయను విషయములనుగూర్చి కడు దీర్ఘముగా నాలోచించితిని. శాసనోల్లంఘనము పరమధర్మము. అది మిక్కిలి ప్రబలమగు సాధనము అను నానమ్మకము కొంచమైన కొరతపడలేదు. ఒక జాతియొక్క జీవశక్తికే ముప్పువచ్చినపుడు వారు శాసనోల్లంఘనము నవలంబించుట వారి ముఖ్యవిధి. అది వారికి పరమధర్మము అను నమ్మకము నాకిప్పుడు కలిగినంత గాఢముగా నిదివర కెన్నడును కలిగియుండలేదు. యుద్ధముకంటె శాసనోల్లంఘనము నిగుపద్రవకర ముయుద్ధమువలన విజయులకును విజతులకునుగూడ హాని కలుగును. శాసనోల్లంఘనమువలన కార్యసిద్ధికలిగినపుడు రెండు పక్షములవారికినిగూడ మేలు కలుగునని నాకు గట్టినమ్మకము కలిగినది. యుద్ధమువలన కలుగునంతటికీ శాసనోల్లంఘనమువలన కలుగదు.

శాసనసభా ప్రవేశము

కాంగ్రెసుసభ్యులు భారత శాసనసభలోను రాష్ట్రీయ శాసనసభలోను సభ్యులుగానుండి పనిచేయుటనుగూర్చి ప్రశ్నచాల వ్యవసరముగాన దానిని గూర్చి నే నిపు డభిప్రాయమును తెలుప నవసరములేదు. శాసనసభలను - ప్రభుత్వ విద్యాశాలలను - న్యాయస్థానములను - బహిష్కరింపవలెనను నాభిప్రాయమునం దిపు డెట్టి మార్పును కలుగలేదుగాని డిల్లీలో జరిగిన మార్పులను గూర్చి ధర్మాధర్మవిచారణ చేయుటకు నాకిప్పు డాధారము లేవియునులేవు. దేశహితము కొరకు శాసనసభాబహిష్కారమును తొలగింపవలెనని దేశీయులకు బోధించుట తమ విధియని భావించిన విఖ్యాతులగు నా దేశీయులతో చర్చించుటకు నా క న కా శ ము లభించవచ్చును నే నీవిషయమునుగూర్చి ఎట్టి అభిప్రాయములను తెలుపజాలను.

పరిసమాప్తి

నాకు అభినందనతంతివార్తలను ప పిన వారి కందరికిని మీ కరిమ ఖమున వందనముల నర్పించగోరుచున్నాను. వారి కందరికిని వివిధిగా ప్రత్యుత్తరములను పంపుటకు నే ననుమద్దము. మన మితవాదసోదరులలో నాకు మిత్రులగువారు చాలమంది గూడ నా కిట్టి తంతివార్తలను పంపుటచే నాకు మరింత సంతోషము కలిగినది.

మితవాదులు

అసహాయవాదులకును మితవాదులకును కలహకారణ మెంతమాత్రమును లేదు. వారు గూడ దేశహితమునే కోరుచున్నారు. వారికి ఉచితమని తోచినరీతిని దేశసేవ చేయుచున్నారు. వారనుసరించుచున్న విధానము సరియైనది కాదని మనము తలచునెడల మైత్రి వలనను శాంతముగా వాటితో చర్చించుట వలనను మాత్రమే వాని మతలో చేర్చుకొన గలుగుదుము గాని వారిని దూషించుటవలన నెన్నటికిని వారి నాకర్షింపజాలము.

ఆంధ్ర క్షేయము

ఆంధ్రక్షేయముగూడ మనము విశ్రులవలెనే భావింపగోరుచున్నాము గాని వారిని శత్రువులవలె భావించి అపహేళకుల పాల్పడగోరుట లేదు. ఇప్పుడు మనకును బ్రిటిషుదారతనమునకును సంఘర్షణ మేర్పడలేనాయని యడుగుదురేని పరిపాలనా విధానమునకు మనము ప్రతికూలురముగా నున్నాముగాని ఆవిధానము ననుసరించి పరిపాలనమును సాగించు నాంధ్రక్షేయములపై మన కెట్టి ద్వేషమును లేదు ఈ విషయమును చాలమంది సరిగా గ్రహింపజాలక పోయిరని నేనెరుగుదును గాన యీ సూక్ష్మవిభేదమును నాదేశీయులందరును ముఖ్యముగా స్పష్టముగా గ్రహింపగోరెదను. ఈవిషయము నెంతవరకు మనము సరిగా గ్రహింపజాలకుండుమో అంతవరకును మనయుద్వేషమునకు మనము హానిచేసినవారమే యగుదుము.

మీనిక్కపు మిత్రుడును సోదరుడును

ఎం. కే. గాంధీ

CALENDAR AMRUTANJAN CALENDAR

with a three coloured halftone Picture

“MAHATMA GANDHI”

1924 ఆమృతాంజనము క్యాలె
గాంధీ మహాత్ముని

పటము రంగులతో ముద్రింపబడి యున

క్యాలండరు 1-8 వెల 0-4-0.

పి. పి. నహా 0-6-0.

ఆమృతాంజనము డిప్లో, 6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు లేక 108

మహాత్ముని విడుదల

మైలవరం బాలభారతి సమాజం - రాధా
కృష్ణనాటకం:—రథ 9వ రేడి కవివారం రాత్రి 9 గంట
లో 1 గంట తరువాత ముగియవలదు. ఈ కృష్ణనాటకం నా రాత్రి భవన
రాధాకృష్ణ నాటకమును ప్రదర్శించెదను.

యువజన భారతము

సత్యమూర్తిగారి ఉపన్యాసము

చింతాద్రిపేట కై ప్రభుసంఘసమావేశమునందు ఏ. రామ స్వామి మొదలగు గారి ఎం. ఎల్. సి. అధ్యక్షతన ఆన్. సత్యమూర్తిగారు ఎం. ఎల్. సి. యువజన భారతము అను విషయమును గూర్చి ఉత్సాహమును చిత్తీకరముతో సహాధ్యక్ష నున్నవారి అధ్యక్షత నుపన్యసింపబడు సంతోషముగ నున్నదని తెలిపిరి.

ఇతర విషయములలో యిన్ని వాగ్వివాదములు జరిగినను రాజకీయముగ నెన్ని అభిప్రాయ భేదములున్నను మిక్కిలిమీ యిన్నిటిన్న అతిశయై యుండవలయును.

మాఖ్యమును విషయములన్నిటి యుద్ధయమునజన భారత కాభిప్రాయముతో నున్నది. భారతదేశ భుంధిపటి కాలమున గుహసంక్రమణమున జీవించియున్నాము. భారతదేశము నూతన జన్మ పొందుటకు బడిన కష్టములను నారెడగుచున్నది. విశాఖ కవిజెప్పినట్లు రోజులొకటి యుండి యువకులుగ నుండుట స్వర్గమువలయును.

యువజనులకు ఆరే కావలయు లభించుచున్నది క్షేమనస్థులు నిచ్చుచును వారిదైర్ఘ్యచిత్తులజ్ఞానములుండవలయును.

యువజనభౌతాదర్శ మేమి?

బరపల్లి లడిగినట్లు ఆపత్ని నిట్లుచు గ వచ్చును భారతదేశమున ప్రాచ్యాదర్శముండవలెనా లేక పాశ్చాత్య దృశ్యుండవలె? ఈవిషయము యొక్క గుణానుగుణమున ఆచనచర్చింపవలసివచ్చును. భారతదేశము ప్రపంచమున కొనంగవలసిన నూతన సందేశము గలదు. భారతదేశము ప్రపంచమున కేదిధర్మముగ గాని ఉపయోగకరముగ నుండవలయుననిన, విజ్ఞానభావములందు భారతీయులుగ నుండుట అత్యవసరము. ప్రత్యేకముగ తిజ్ఞానికి సంబంధించిన ఆచార వ్యవహారములు గలవు.

అనారోగ్యము మరణమున మునవలయును. భారతదేశము తిన్నతాను చరిత్రలోని స్వీకృతజ్ఞానమును, చరిత్రలోని మరయుక నూతనజాతిని జీవించజాలదు. జపాను దేశము నాస్తికముగనుండి యే మైనదో అందినను జూయియన్నాడు. కావున స్వచ్ఛమైన భారతీయారాచరములపై నాధారపడి సంపాదించుకలయునని ఆచనకోరెను. ఇంకను ఉపన్యసింపచు భారతదేశ మెంతగవలసిన పత్యేక జాతీయములందఱ చెప్పెను. పాశ్చాత్యనాగరికత శతాబ్దమును డి యుండినపుడు దానిపరిత మేమాయెను?

భారత సందేశము

యూరోపుకుండము నేడువివాదాస్పదముగ నున్నది. రాజకీయరితములవలన విశ్వమునును జాతీయవివాదములును ప్రబంధము లాయెను. లాయెడు జాతీయము కాంతి నువ్వుద్యోగములు గావలెనని చెప్పినదంతయును పోయెను. 'సర్వే జనా న్సుఖినోభవంతు' అయ్యెను. సత్యముయొక్క మంత్రమై యున్నది.

విశాఖ నాగరికత ప్రపంచ విజ్ఞానమున తోడ్పడినపుడే కాంతి జేసారుగలదు. విశాఖయొక్క అతిశయము పెద్ద పెద్ద పాశ్చాత్యములు గలియుండుటపై గాక సత్యప్రమాణముపై నాధారపడి యుండును. ఒకదేశముయొక్క అధికత్యము గాంధీ వంటివారలను క్షీణింపజేసారులను గలియుండుటపై నాధారపడి యుండునని జేకములు గుర్తించవలెను నిజమై కాంతి యుండజాలదు. ఇయ్యది భారతదేశమునకు వెన్నెరచునుండియో ఆచారముగ వచ్చుచుండెను.

అహింసాప్రభుత్వము

ఉపన్యాసకు లింకను ఉపన్యసించుచు కాశ్రుజ్ఞులను విధ్వంసమునకు లకు ఖండించి భారతదేశము అహింసా ప్రభుత్వమును స్థాపించెనని యుత్తరీకరణను ఆధునిక ప్రపంచమున కొనగిడి గాంధీమహాత్ముడనియు జెప్పెను. రెండువేల సంవత్సరములక్రింద మరయుకల శిలనేజుబడిరి. గాంధీమహాత్ముడు ఏమిక్రొత్త ధర్మముల ననుసరించుచుండెను. ప్రపంచమునందు కాంతి చేసారుటకు అహింసా సందేశము సందేశము. నెత్తెత్తియున్న యూరోప్రుసం దియ్యది అవలంబింప తన్నయెడల ఆఖండము స్వరసానే దుమ్మెపోవును. ఆచరణలో ఆధర్మమును భారతదేశమున ఆచరింపజై ర్యముతో నిర్వర్తించిరి. వారు స్వరాజ్యసంరంధమునందు ఆర్యముగోల్పోవలసి ఆయన ఉద్దేశించెను.

భారతీయుల యస్తులు

కుద్రలను గూర్చి చెప్పుచు ఆవిషయ మంతయుఖ్యమైనదిగ

గమనించుటలేదని సత్యమూర్తిగారు చెప్పిరి. యువకులుగూడ ఈవిషయమున చేతులుకట్టెను. గలదేమో విచారింపవలెనని ఆయన కోరెను. భారతీయుల దుస్తులు అనగరింపవలసిన కాలము వచ్చినదని ఆయన చెప్పెను. ఆఖరు యూరోపీయును దుస్తుల పై న వి సర్దిం ప క చుచ్చును. ఈ ప వాగ్య స త్త ల ఆ చార ము లు ఆచరింపవలెనును గూర్చినద చెప్పిరి. యువజన మిత్రులందఱను తలెద్రుల యొక్కయు నుడవుయొక్కయు ఆచరణవిధానముల ననుసరింపవలెనని ఆయన కోరెను. పూర్వాచారమును అనగరించుట యువజనభారతమునకు చాలమంచిదొకటి.

అంగ్లేయులకు ఒక్క విషయమున మాత్రము అనుకరింపవలెనని ఆయన కోరెను. అత్యంతిష్ఠిలవిషయము. అనగా భారతీయులకు శ్రీలయదేశగౌరవములేదని ఆయన చెప్పటలేదు. జాతీయసమస్యలనుగూర్చి చెప్పుచు వారు రాజకీయ నైతికాభిప్రాయములను కాలానుసారముగ కొంచెము సవరించుకొన్నను పూర్వ మార్పుతోన వందని ఆయన కోరెను.

నాకునుగూర్చి చెప్పుచు భారతీయులు, యూరోపీయులు ఆచరింపవలెను మర దానిచింపవలెనునని సత్యమూర్తిగారు చెప్పిరి. ఎదలై పగాని తన దేశము నీధిధుగ గౌరవించునపుడు ఊరకుండగలదా? ఉపన్యాసకుధర్మమున ఆయన కిర్మలు మాడకు గానికి కృజ్ఞతను దెలిపెను. విజను భారతీ యువకులు పూర్వ విధముననే యూరోపీయులయెడ కరుణ భావముతోనే యుండవలెనని ఆయన కోరెను.

ప్రాచ్యాభిప్రాయమునను

అంతట ప్రాచ్యాభిప్రాయము సమన్వయముగూర్చి చెప్పుచు ఆచమగ్య నెగరొనుట కావలయు భయము లేదని చెప్పెను. ఈచరణ భేదములు పోయినగాని చెప్పేపురికి మోక్షముగలదు. ఇంకొకటి జలన సత్యభిప్రాయమును చెప్పేపురికి మోక్షముగలదు. భారతీయులు కాగలదు. యువజనలందఱను కలసి ఆచరించు యీ సమస్యను పరిష్కరింపవలెనని ఆయన కోరెను. ప్రాచ్యాలు లకు పాత జాతీయజీవితము ప్రజాజీవితమునందు ప్రాచ్యాలు లకు స సాగ్రమును బట్టి యొన్నదానికన్న ఎక్కువ ఉన్నది. ప్రాచ్యాలు లేదనియు ప్రాచ్యాభిప్రాయమును నిర్మూలించవలసిన విధిగలదు. కాని ఆయ్యది నెరవేరకు. దానివలన ఉపయోగముచుకాలము మించిపోయింది అందుకని యే ప్రాచ్యాలును, తిదితరులు ఈ విభేదము లంతరింపజేసికొనవలెనని ఆయన నూదించెను. అందుకావలసిన గాంధీ లా లా లజపతిరాయి, సి. ఆర్. దాసుగారల పేర్లను నూచించెను. సత్యమూర్తిగా రంతట ముఖాతీయమనవలెనుగూర్చి చెప్పుచు 60 లక్షలమంది సోదరులకు నిమ్మకాయలుగ ఆధోగతి లో నుండుట ఘోర శిరమని చెప్పి, వారిని సోదరులుగ భావించవలెననియు, అట్టి దాచరణయోగము జేయవలె నయు ఆయన చెప్పెను.

మిత్రభర్తమును నిర్వహించు

సత్యమూర్తిగారింతట ఉపన్యాసమును ముగించుచు భారతదేశముందు ప్రతివాడును తమధర్మమును నిర్వహించవలెనని ఆయన కోరెను. వారందఱును భారతమాత యెడ ఒకరిని నిర్వహించు, నీయున్నది. భారతదేశమున వారు వాగయోగము చేయవలయును. నైతికచారిత్రిము నభివృద్ధి జేసికొని నేవారిచ్చివలె యుండవలెనని ఆయన కోరెను.

యువజనులు ఏదొ రాజకీయమును జేయట ముందు రాగన వాలోంచి జేరి, ముస్మాతీకేదో ప్రతిపాలముగ నున్నదపు దానినుండి వీడిపోకుండ భక్తితో నుండవలెనని ఆయన కోరెను. ఇద్దరు ముగ్గురతో లనియున్నను యొక్క మార్గము నుడుగునకు గలిగియుండునలెనని ఆయన కోరెను. వీరి కన్నిటిని గాంధీయే అదృశ్యుడు. ఇప్పుడు నిర్మాణ కాలమున యెక్కువభాగము చూచుననియు, స్వాతంత్ర్య భారత నిర్మాణమున కై గావలసిన పై రక్షణలమును భగవంతుడొక సంగుగాక యని కోరుచు సత్యమూర్తిగారు ఉపన్యాసమును ముగించిరి.

అధ్యక్షుని ప్రసంగము

అధ్యక్షుడు ఈదశపన్యసించుచు చాలవిషయములలో వారు ఉపన్యాసకులతో కీర్తిభిమించువాని మని చెప్పిరి. పాశ్చాత్యుల భావములను గ్రహించినప్పటికిని మనము ముందుగాని చివరగాని భారతీయులమే యని ఆయన చెప్పెను. ఆర్య, ఆ ధ్యా త్మిక విషయములు మునుముందు గమనింపవలసి యున్నది. అయ్యది ఒక భారతదేశమునకు మూలము సంబంధించినదిగాదు. ప్రాచ్యాభిప్రాయ కంఠమును సంబంధించియున్నది. వారెదయేగానిని బ్రహ్మచారి. కాని కొన్ని

లోపములు గలవు. గాంధీమహాత్ముడు నిష్కళంకుడు, ఈయన గమనకు ఆయనయే జీవించిన వారిలో మహాత్ముడని చెప్పవచ్చును. ఆయన గాంధీమహాత్ముని పక్షమునకు ప్రతిపాలకుడు మోనివాడైనను, ఆయన మహాత్ముడు డని ఉద్ఘోషించెను. అహింస యేమియును క్రొత్తసిద్ధాంతముగాదు, దీనిని నాజరకు ప్రవక్త 2 వేల సంవత్సరముల క్రిందటనే దెల్పియుండెను. శ్రీకృష్ణుడు ధర్మక్షేత్ర సంగ్రామ సమయమున బోధించిన దానికిని అహింసాసిద్ధాంతమునకు చాల భేదముగలదని ఆయన కనుగొనెను. 'వారు భారతీయులు యెన్నియో యుగములనుండి వరసవలెను గల్గినవారని ప్రసిద్ధిగాంచిరి. అనేకులు జేర్చుకలివారు భారతీ రాజకీయములలోవలన రాజ్యముల విషయములు ఖ్యమైనవి. అయ్యది అహింసలవగాని, ప్రతికారముచేరిగాని పరిష్కారము గావలదు. ప్రతికారమే సాధనోపాయ మని భారతదేశమునందన్న పక్షములవారు యోధులైరి. ఆయనకు దౌర్జన్యము నందు నమ్మకములేదుగాని అహింసను అనుసరింపటవలన విషయములు సరికదని ఆయన అభిప్రాయము. కాలనీలన్నిటివైనను ప్రతికారమును సాగించిననే యీవిషయము పరిష్కారము గావలదని ఆయన అభిప్రాయము. ఇతరవాదులతో సమానస్థానమును బోధువరకును అహింసయే గావండ యితర మార్గములను గూడ అనుసరింప వలయును.

ఉపన్యాసకులెల్ల మర విశ్వసనీయ అవసరమైన దాని కన్న యెక్కువగ దెలుపగలదని అధ్యక్షులు జెప్పిరి. ప్రాచ్యాలు పాశ్చాత్యేక విషయములనుగూర్చి చెప్పుచు అయ్యది విస్తారమైనది జెప్పెను. ప్రాచ్యాభిప్రాయము ఉద్ఘోషము ముగింపజేయి అసాధ్యము గల్గించుచున్న దాని కంతన్న ఉన్నతాద్యములు గలవిని ఆయన చెప్పెను. ఆ ఉద్యమములమును, జన్మములమును గమన స్వస్థముల నిర్మించుట కేర్పడెను. వారు యోగిభావమునకు వచ్చి సంతోషమే యని ఆయన చెప్పెను. ఈ విషయము ఒక్క మదానుక సెంబంధించినది కావున బైటివారిని దీనిని పరిష్కారము చేయవలసిన ఆయన అభిప్రాయము. ఎట్లును పరిష్కారమయ్యునేని అది నుదినమే యని జెప్పవలయును.

రెండవ భాగముగా వందనము లర్పించుటతో సభ ముగిసెను.

ఆయుర్వేద ప్రచారము.

డాక్టరు లక్ష్మీపతిగారి ఉపన్యాసములు.

డాక్టరు లక్ష్మీపతిగారు 1 వ ప్రబలితేదిన మైసూరుప్రేటు నందలి తరికిరలో ఆయుర్వేదవైద్యసభలోని గూర్చి ఉపన్యసించుచు దేశీయమూలికలు 2 వేల యేడ్లనుండియు యెట్లుపయోగకరములగునందెనో జెప్పి 1880 మంది ఈస్టు ఇండియాకంపెనీ సేవకులు ఆయుర్వేదశాస్త్ర పరిశోధనమును జేసిరినియు జెప్పిరి. మంచి మంచి మూలికల కనిపెట్టి ఉపయోగించు నవసరమును ఆయన వెల్లడించెను.

చికమాగలూరులో ఉపన్యసించుచు ఆయుర్వేదము యొక్క శాస్త్రవిషయమును గూర్చి చెప్పుచు ఆయుర్వేద పద్ధతిని మందులు లేయారు జేయుటకు కంపెనీలకు బెట్టవలసిన అవసరమును దెలిపి, అందువలన విదేశీపుందుల ఖరీదులో 10 వ వంతు ధరకవి వచ్చునని ఆయన చెప్పెను.

బేలూరులో సుపన్యసించుచు స్థానికసంఘములు ఆయుర్వేద పాఠశాలలలో విద్యార్థులజేరి చదువుకొనుటకు ఉపకారవేతనముల నొసగవలెనని కోరిరి. బోధనవారు పాధ్యమైన వోట్ల వెల్ల ఆయుర్వేద వైద్యశాలలను స్థాపించుట యుక్తమని చెప్పిరి.

తంజావూరు మిరాశిదార్లు

గవర్నరుగారివద్దకు రాయబారము

తంజావూరుజిల్లా మిరాశీదారుల రాయబారమును 18 వ తేదీ ఉదయము 11 గంటలకు వినుటకు 50 ఆర్థిక వ్యాపకాది ఆంగ్లీకరించి ఆసంఘాధ్యక్షులగు సి. ఆర్. లక్ష్మీకరాచా అయ్యగారికి దెలిపియున్నట్లు మిరాశీదారులు 10 తేదీ జనవరినెంచిన సభ యీ రాయబారఫలితము లేలవరకు ఆపియుంచెట్లున 'హిందూ' పత్రిక వలగమును విశేషి వ్రాయుచున్నారు.

రాంకే మద్దోనాల్లుగారు రెండు పదవులను వహించుచున్నను 10000 పౌనులకు బదులుగా సాలు 1.కి 5000 పౌనుల జీతమునే తీసికొన నిశ్చయించెను.

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 నవంబరు 8 వ తేది

శుక్రవారము

గాంధీ మహాత్ముని సందేశము

కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులగు మహాత్ముదాల్ గారికి, గాంధీ మహాత్ముడు పంపిన సందేశము, భారతీయులకు సంతాపము గలిగించక మానదు. ప్రస్తుత దేశస్థితి గాంచి, మహాత్ముని హృదయమెంత భేదపడెనో యూహించజాలము. మహాత్ముని యా దేశములను నిర్వహింపక, వివాదములతో నీరేడు సంవత్సరములును గడిపినందులకు, ఎల్లరును తల వంచుకొనవలసి వచ్చినది. మరల పరాధీనభారత వర్షమున కా లిడుటకు, మహాత్మునికి సంతోషము గలుగునా? రెండుసంవత్సరముల యీమధ్య యిట్టి సందేశమును విన గల్గు భాగ్యము భారతీయులకు గలుగజేదు. మహాత్ముని సందేశము గూర్చి ఎల్లరును దీర్ఘమగ మననము జేయుట యత్యవసరము. జబ్బుచేసినందువలన తమను ముందగ విడుదల గావించినందులకు, మహాత్ము డెంతయు చింతించుచున్నాడు. ఇంకవలన తమ కెట్టి సంతోషము గలుగలేదని, మహాత్ముడు స్పష్టపరచెను. మహాత్ముని భారమును మన మిసుమంతయు దగ్గింపజాలక బోతిమి. జాత్యైక్యతయే ముఖ్యతమమని మహాత్ము డెప్పుడును బోధించుచుండెను. హిందూ మహ్మాదీ యైక్యతను బలపరుచుటకు, మహాత్ముడు తన శక్తినంతయు ధారబోసి కారాగృహమునకు జనెను. అట్టి యైక్యతమునకు మరల భంగము వాటిల్లుటచే, మహాత్ము డెంతయు దుఃఖించుచున్నాడు. బర్మోలీ తీర్మానములు జరిగినపుడే, చిక్కులతో గూడుకొనియున్న దేశపరిస్థితులు నేడు మరింత విషమమయ్యెనని, మహాత్ముడు భావించుచున్నాడు. భారతీయులలో నన్ని సంఘములమధ్య దృఢ సంయోగము గుడిగిన గాని స్వరాజ్యమును గూర్చి ముచ్చటింపుట వ్యర్థమని మహాత్ముని యద్వైతము. జాత్యైక్యమే స్వరాజ్యమని గ్రహించిన, మహాత్ముని ప్రతిపాదనము సులభగ్రాహ్యమగును. స్వరాజ్యవిధానములే రూపమునయినను దాల్చువచ్చును. కా, ఐకమత్యములేనిది, స్వరాజ్యవిధానము లెవ్వియు బని జేయజాలవు. నాయకులు పలువురికను యీ సత్యమును గ్రహింపక, గాలిలో మేడలగట్టుచున్నారు. హిందువులను మహమ్మదీయులను కలహించుచున్నను, పరస్పరానుమానములతో నెక్కరినొకరు జూచుచున్నను, స్వాతంత్ర్యము సిద్ధించునని భావించుచున్నారు. పునాదులు లేని భవనమెటుల నిలచును? లేదగుపక్షము వారొక వేళ దయదలచి స్వరాజ్యమును ప్రసాదించినను, అంతఃకలహములు చెలరేగుచుండునేని చేజక్కిన స్వరాజ్యమును నిలుపుకొనుట దుర్లభమగును. ప్రతిపక్షము జోక్యము కలుగజేసికొని స్వరాజ్యమును ధ్వంసముజేయ వీలగును. గాంధీ మహాత్ముని ప్రస్తుతసందేశ మేమి? ఐకమత్యమును ప్రజలు స్వీకరించుకొనవలయుననియే. తమ

విడుదలకై భారతీయులు భగవానుని కర్పించిన కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనములు, సాంఘిక ఐకమత్యమును బలపరుచుట కుపయోగపడవలెనని, మహాత్ముడు కోరుచున్నాడు. ఇట్టిఫలితము చేకూరునెడల, తమదేశము త్వరలో స్వస్థగ్రామమునని మహాత్మునికి విశ్వాసముగలదు. ప్రజలీతరుణమున జూపుచున్న సంతసము హృదయపూర్వకమగునని, మహాత్మునికి సంపూర్ణ స్వాస్థ్యము చేకూర్చుటకు వీరు తమ శక్తినంతయు వినియోగించుట ధర్మము. ప్రజలు తమ ధర్మమును చక్కగ నిర్వహించునపుడే మహాత్ముడు సంతోషించిత్తుడై ప్రజలమధ్యకు త్వరలో రాగలుగును. రాబోవు భాను వారము నాడు జరిగెడి జాతీయోత్సవములు జాత్యైక్యతను బలపరుచుటకు దోడ్పడు గాకయని, ప్రార్థించెదము. హిందువులను మహమ్మదీయులను తమలోదాము పోరాడుచుండగ, మహాత్ముడు విశ్రాంతి ననుభవించజాలడు. భగవంతునిపై భారముమోపి పాలుబడిన, ఎట్టి కష్టతర కార్యమయినను సఫలమగునని మహాత్ముడు హితమొసగుచున్నాడు. అనుమానము అనుమానముల బెంచును. బలహీనతయే భయమునకు కారణము. భయమే అనుమానములకు కారణమగును. అట్టి భయమును పారద్రోలిన పోరాటము లంతరించునని మహాత్ముని యద్వైతము. అసహాయవాదులు విడనాడవలసినది, విదేశాధికారుల భయముమాత్రమే గాదు. అంతరంగిక శత్రువులను జనుంచుటకు, వీరు ముఖ్యముగ బూనుకొనవలయును. అవిశ్వాసము, అసూయ, పరస్పరద్వేషము, అసహనము, మున్నగు దుర్గుణములు తొలగినగాని స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగదు. ఇట్టి అంతరంగ శత్రువులను లోబరుచుకొనిన, బాహ్యశత్రువు లెట్టి నిరోధము గలిగింపజాలరు. మహాత్మునికి బర్మోలీ కార్యక్రమముపై విశ్వాస మావంతయు దొలగలేదు. రాటము, అస్పృశ్యతానివారణము, అహింస, జాత్యైక్యత, స్వరాజ్యమును జేకూర్చునను సమ్యక్ము వారికి మరెంతి స్థిరపడినది. బర్మోలీ కార్యక్రమము సఫలమగుచో శాసనోల్లంఘనముతో బనియేలేదని, వీరు చాటుచున్నారు. త్రివిధబహిష్కారముగూర్చి వీరియభిప్రాయ మెంతమాత్రము మారలేదు. కాని డిల్లీలో జేయబడిన మార్పులగూర్చి నాయకులతో చర్చించినపిమ్మట గాని, మహాత్ముడు తన యభిప్రాయమును వెల్లడిజేయ బూనుకొనలేదు. గాంధీ మహాత్ముని ప్రధానసందేశ మేదియో, వెల్లడియైనది. బర్మోలీ కార్యక్రమమే, ఎల్లరుకు శరణ్యమగుచున్నది. నూతనసందేశ మలతో బనిలేదనియు, నిర్మాణకార్యక్రమమును దీక్షతో నిర్వహించిన మేలుగలుగుననియు, జాపవలసినది కార్యదీక్షగాని సిద్ధాంతములచర్చ గాదనియు, దెలిపిన వారిహితము ఇంతకుపూర్వము నిరాకరింపబడెను. కాని గడచినదానికి వగచి బనిలేదు. మహాత్ముడు తన పవిత్రసందేశమును ప్రజలకుమరల ప్రసాదించియున్నాడు. నిర్మాణకార్యక్రమమును దీక్షతో నిర్వహింపగోరియున్నాడు. మహాత్మునియెడల ప్రజలకు నిజమభిప్రాయమేమి, వారి సందేశము నెంతెత్తరలో సఫలపరచిన సంత శుభప్రదము. ఇటుల జరుగుచో, స్వరాజ్యము దానియంతట యదియే ప్రత్యక్షమగును.

మహాత్మునకు జయ మగుగాక!

జాతీయోత్సవదినము

రేపటి ఆదివారమును జాతీయోత్సవ దినము పరిగణింప వలయునని, కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులగు మహాత్ముదాల్ గారు తుత్తరువిచ్చుచున్నారు. నాడు సాయంకాలము 5 గంటలకు హిందూదేశము నందంతటను మహాత్ముని విడుదలకై సంతాపమును దెలుపుచు యుత్సవముల జరుపవలెనని వారు ప్రకటించిరి. ప్రార్థనదినమున మహాత్మునికి స్వస్థత గలుగుగాకయని దేశమందంతటను ప్రజలు జగదీశ్వరుని ప్రార్థించిరి. వారి ప్రార్థనలు ఫలించుటయగాక, మహాత్ముడుగూడ అతి శీఘ్రకాలములో నిర్బంధ విముక్తుడయ్యెను. ఇట్టి శుభమును చేకూర్చిన పరాత్మునికి కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనముల నర్పించుట, భారతీయుల విధియైయున్నది. అందరును నేకకాలమున గావించెడి భగవత్పూజనలు, మహాత్మునికి సంపూర్ణ స్వాస్థ్యము గలుగుటకు తోడ్పడుటయగాక, స్వరాజ్యసిద్ధిని త్వరలో చేకూర్చునని నమ్మవచ్చును. స్వాతంత్ర్యసిద్ధికై ప్రజలుజేసెడి సత్ప్రయత్నము లెన్నటికిని వృధగానేరవు. తాత్కాలికముగ కొన్ని కష్టములు గలిగినను, నిరాశకు తావేర్పడినను, స్వాతంత్ర్యభానుడు తన నిజతేజముతో త్వరలో వెలుంగకమానడు. భగవానునిపై భారముచి, స్వధర్మమును నిర్వహించుచో విజయము గలుగక తప్పదు. మహాత్ముని విడుదలను అసహాయోద్యమ విజయములలో నొక్కటిగ పరిగణింపవచ్చును. ఇక జరుగవలసినది స్వరాజ్యసిద్ధి. భానువారమునాడు జరిగెడిసభలలో ప్రజలు స్వరాజ్యసంపాదనకై కృతనిశ్చయులు గావలయును. ఇందుకొరకు భగవంతుడయెడుట ప్రమాణము గైకొనవలయును. గాంధీ మహాత్ముని యాదేశములను నిష్కర్షగ నిర్వహించుటకు ప్రతిస గైకొనవలెను. స్వరాజ్యము ప్రజలయందే నిగూఢమైయున్నది. దానికొర కితరత్రవెదుక నక్కరలేదు. స్వప్రయత్నబలముచే స్వరాజ్యము సుస్థాపితమగుననుటకు సందియము లేదు. మహాత్ముడునేర్పిన ప్రధానోపదేశ మిదియే. అయ్యది సఫలమగు గాక!

అసత్యాచారములు

అసహాయవాదులపై అసత్యాచారముల గావించి, వారు దౌర్జన్యమునకు పాల్పడినది దెలుపుట, అధికారుల కాచారముయినది. మద్యపాన దురభ్యాసమును పోద్రోలుటకు ప్రయత్నించుచున్న వారందరపై యిట్టి యారోపణలజేయుట విచిత్రము. ఇటీవల వెలువడిన ఆబ్కారీ రివిన్యూ రిపోర్టునందు రివిన్యూ భోధువాడు అసహాయవాదులను కసిదీర దూషించి. వారి ననేకపేర్లతో పిలిచిరి. ప్రభుత్వమువారి రిపోర్టును విమర్శించుచు, వీరి యారోపణలను బలపరచెడి నిదర్శనముల జూపవలయునని గోరిరి. ముందుగ చెడ్డపేరుపెట్టి, ఆ పిమ్మట నిందించుట, సులభము. దౌర్జన్యరహిత అసహాయోద్యమమునకు, అహింసయే ప్రాణము. అసహాయవాదు లహింసను సులభముగ విడువజాలరు. అసహాయవాదుల ప్రచారమువలన, ఆబ్కారీ రివిన్యూ తగ్గినదని అధికారులు దిగులొందవచ్చును. అట్టి ప్రచారము తమకు నష్టదాయకముగాన దాని సణగద్రొక్కెదమని వారు దెలుపవచ్చును. అంతియగాని నిరాధారమగు నారోపణల జేయనేల? తమ నిజోద్దేశ్యమును వీరు దాపనేల? మధుర వాలంటీరులు కడు శాంతముగ పిక్కెటింగు

దత్తమండలక్షామము

పశువులకు మేత, ప్రజల కన్నవస్త్రములు

కావలెను

అధికారులయాదరణమునకు నాయకులప్రజాపత్వమునకు ధర్మాత్మలదానధర్మములకు

మంచి తరుణము

రాటము, మగ్గము, ఖద్దరు గాంధీమహాత్ముని తరణోపాయములు

యథాశక్తిని అందఱును సాయపడుదురుగాక !

జేసిరి. అందులకు వారు శిక్షింపబడిరి. వీరిపై దెచ్చిన కేసును విచారించిన మేజిస్ట్రేటు గారు, నిదితలు దౌర్జన్యచర్యల గావించలేదని స్పష్టముగ దెలిపియుండిరి. లామెంబరు గారు మాత్రము నిన్నటి శాసనసభలో నిందుకు విరుద్ధముగ బలికియుండిరి. ప్రజలను క్రూరముగ నిర్బంధించినందులకు చాలంటిరులు శిక్షింపబడినట్లు, సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు దెలుపుచు దౌర్జన్యము జరిపినందులకు తుమాఫణ నెసగుచో, ప్రభుత్వమువారు వారి విడుదల విషయమై యోచించెద రని సూచించియుండిరి. దౌర్జన్య మేమూలను జరుగనపుడు, వాలంటీరు తెలుల తుమాఫణ నొసగ గలుగుదురో తెలియదు. ప్రజలను అటునిటు బోకుండ నిర్బంధించినట్లుల తమకు సమాచారము రాలేదని, అయ్యరు గారే తుద కంగీకరింపవలసి వచ్చెను. వాలంటీరులు దౌర్జన్యము జరుపలేదని మేజిస్ట్రేటు గారు నిర్ణయించినను, వారు దౌర్జన్యమునకు పాల్పడిరనియే ప్రభుత్వమువారు దెలిపెదరా యని, సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు ప్రశ్నించిరి. లామెంబరుగా రిందకు మారుబలకరియిరి. వీరి యారోపణ లెంత నిరాధారములో వీరి మానమువలననే గ్రహింపవచ్చును. ఇట్టి సందర్భములలో సయితము, మధుర వాలంటీరును విడిచిపెట్ట కుండుట, ఎంత యన్యాయమో యూహింపవచ్చును. ప్రజలను త్రొగడు దురభ్యాసమునుండి విముఖుల జేసిన నేరమునకై దేశారాధకులను శిక్షించుట, లా ఆర్డరు రక్షణ యనిపించుకొనునా?

నిష్పత్తో చెల్లాటము

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నిష్పత్తో చెల్లాటము లాడుచున్నారని, మార్నింగుపోస్టుపత్రిక రోషమును వెలిగిక్కుచున్నది. ఎట్టివరతులు లేకుండ మహాత్ముని విడుదల జేయుటచే ప్రభుత్వమువారు కాళ్ళ బేరమునకు వచ్చిరని వ్యాఖ్యానము జేయుచున్నది. కొత్త బొంబాయిగవర్నరుగారిని గాజ ప్రజనిధిగా రాజ్యాపించిరనియు, ఇట్టి బలహీనత జూపుటచే ప్రజల ప్రాణముల కపాయము వాటిల్లుననియు, మార్నింగుపోస్టుపత్రిక భయపెట్టుచున్నది. ఈరీతిని మార్నింగుపోస్టు పత్రిక నిష్పల గ్రాకుట కొత్తగాదు. బొంబాయి గవర్నరు గారే మహాత్ముని విడుదలను ముందుగ కోరిరో, లేక రాజప్రతినిధిగారే కోరిరో తెలియదు. కాని, మార్నింగుపోస్టు పత్రిక యూహించినట్లుల బొంబాయి గవర్నరుగారికి విడుదల యిష్టము లేదని తెలుచుట కాభారము గనుపించదు. లేబరు ప్రభుత్వమువారు గూడ ఇదుకొరికు పట్టుదల జూపినట్లుల యూహింపవచ్చును. జార్జి లాన్సుబరీ గారు డెయిలీ హెరాల్డు పత్రికలో వ్రాయుచు, ఇండియామంత్రి యగు సర్ సిడ్నీ ఆలివరు గారిని ఆశాభరితముగ సందేశమును హిందూదేశమునకు బంపవలె నని హెచ్చరించిరి. గాంధీమహాత్ముని విడుదల గూర్చియు, ఇతర రాజకీయ నిర్బంధితుల విడుదలగూర్చియు రాజప్రతినిధిగారిలో యోచింపవలయు ననియు, ప్రస్తుతస్థితి గూర్చి విచారించుటకు ఇంగ్లండులో నెక రాయల్ విచారణ సంఘమును నేర్పరుప వలయుననియు, గాంధీ, ఆలీసాదరులు, శ్రీనివాసశాస్త్రి, ఆనిబిసెంటుగార్లను సాక్ష్య మిచ్చుటకు పిలిపింపవలె ననియు, వీరు సూచించిరి. వీరి సూచనలలో మహాత్ముని విడుదల యొకటి సఫలమయినది. రాజకీయనిర్బంధితులెల్లర విడుదల జరుగునో లేదో, తెలియదు. నిష్పత్తో చెల్లాటలాడుట యగునని, లేబరుపక్షమువారు దీనిని మానుకొన

దురా? రాండుటేబిలు కాన్ఫరెన్సు గూడకముందు రాజకీయ నిర్బంధితులను తప్పక విడుదల జేయవలయు నను షరతులను, స్వరాజ్యపక్షమువారు తమతీర్మానమునందు జొప్పించకబోవుట మిగుల శోచనీయము. స్వరాజ్యసంపాదనకొరకై శరీర స్వాతంత్ర్యములను కోల్పోయిన దేశభక్తులు వెలుపలకు రాకుండ, రాయబారములను మొదలెట్టుట న్యాయమగునా? అక్రమముగ నిర్బంధింపబడిన మన సోదరులెల్లరు మనమధ్య ముల జేరినపుడుగా, ప్రజలకు సంతృప్తిగలుగుట. వారందరి సమ్మతిలేకుండ సంధికి బూనుట పరిహాసాస్పదముగాదా? ప్రభుత్వమువారి హృదయము మారినయెడల, వారు జేయదగిన కనిసకార్యము దేశభక్తులందర విడుదలతప్ప వేరుగాదు. లేబరుప్రముఖులగు లాన్సుబరీగా రిందు కంగీకరించియున్నారు. వీరి సూచనలన్నియు నెఱవేరునో లేదో, ముందుగాని తెలియదు.

సంస్కరణములు : మంత్రుల యధికారములు

సంస్కరణముల ఫలితముగ మంత్రుల కైట్టి యధికారము చేకూరెనో, నిన్నటివలెను అర్థిక సభ్యుడు మద్రాసు శాసనసభలో దెలిపిన సంగతుల బట్టి గ్రహింపవచ్చును. ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలలో ఉద్యోగుల నియామకములపట్ల మంత్రులకెంతవరకధికారముగలదో తెలుపవలయునని టి. ఎ. రామలింగచెట్టిగారడిగిరి. అర్థికసభ్యు డ్డీప్ శక్తికు బదులు జెప్పుచు, పబ్లికు సర్విసులకు సంబంధించిన ఏర్పాటులన్నియు గవర్నరుగారి వశమునందే యుండునని నుడివీరి. ఉద్యోగులనియమించుటకు గవర్నరుగారే ముందుగ బూనుకొనవలయునట, సర్విసుయద్యోగులకు నష్టము గలిగించి ప్రతియు త్తిరువును గవర్నరు గారు స్వయముగ నామోదించవలయునట, అఖిల భారత సర్విసుయద్యోగుల ఒడలాయిపులకుగూడ గవర్నరుగారు అంగీకారము దెలుపవలెనట. రాజకీయ ప్రేరేపణలనుండి అధికారులను వీరు రక్షింపవలయునట. ఇట్టిస్థితిలో మంత్రుల స్వాతంత్ర్యమేమి గలదో తెలియదు. నామమాత్ర మగు నిమంత్ర పదవులగాంచి, అరచేత వైకుంఠము చేకూరెనని భావించెడి వారెంత పొరబడరో, గ్రహింపవచ్చును.

ప్రతీకారము

అధినివేశ రాజ్యములవారు భారతీయులకు గావించుచున్న అన్యాయములకు, శాసనసభ్యులు ప్రతీకారము గావించ బూనిరి. దక్షిణాఫ్రికానుండి దిగుమతియయ్యెడి బొగ్గుపై పన్ను విధింపవలయునను తీర్మానమును కే. సి. ని యోగీ గారు సామ్రాజ్య శాసనసభలో ప్రతిపాదించగా, సభి క సంఖ్యాకు లీ తీర్మానము నామోదించిరి. తీర్మానమునకు 77 గురు అనుకూలము గను, 39 మంది ప్రతికూలముగను వోటుజేసిరి. మద్రాసు శాసనసభలో తుత్తుకుడి పోర్టుట్రస్టు

బిల్లునందు మార్పుజరిగెను. భారతీయులకు సమాన స్వత్వముల నొసగని అధినివేశ రాజ్యవాసులు బ్రష్టీలుగనుండ వీలులేదను నిబంధనను దానియందు జేర్చుటకు తీర్మానింపబడెను. అధినివేశ రాజ్యములపై ప్రతీకారము నలుపుట యవసరమని భారతీయులకు దోషజేయుటకు, అక్కడి తెల్లవారిచర్యలే కారణమగుచున్నవి. తమయ వ్యక్తచర్యలు సామ్రాజ్యమునం దెట్టి కలవరము దెచ్చిపెట్టుచున్నవో, తెల్లవారికనయినను గ్రహించెదరా?

విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానముల గతి

మద్రాసు శాసనసభలో విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము నుపపాదించుటకు, అధ్యక్షులు మొదట సమ్మతించిరి. రెండవమా రిట్టితీర్మానమునుబంపగ దీని నుపపాదించ వీలులేదని, ది.బ. స్వాయికణ్ణు పిళ్లగారు నిరాకరించిరి. మధ్యరాష్ట్రములలో నిట్టితీర్మానముపపాదించబడి విజయముగాంచెను. బెంగాలు శాసనసభలోగూడ నిట్టి తీర్మానము నుపపాదించుటకు, సేను గుప్తగారు బూనుకొనిరి. అది నెగ్గునని పలువురు హించుచుండిరి. కాని దీని నుపపాదించుటకు వీలులేదని, అధ్యక్షులు నిర్ణయించినట్లుల నేటి వార్తలు దెలుపుచున్నవి. కాటకుగారు ప్రవేశపెట్టదలచిన నూతన సామ్రాజ్యము లివియె గాబోలుచు! స్వరాజ్యపక్షమువారు గావించదలచిన ప్రతిష్టంభనలకు అధికారు లపుడే అడ్డ ఎత్తుల వైచుచున్నారు. సంస్కరణ శాసనమువారికి సంపూర్ణాధికార మొసగుచున్నది. ప్రతిష్టంభనల కొక మాడ్చగలరు. ప్రజాశక్తిమాత్ర మట్టి సాద్దులేదు.

రహస్యసంధి గలదా?

తమతో జెప్పకుండ, కీర్తిశేషులగు డాక్టరు విల్సనుగారును, ఫ్రెంచిమంత్రియగు క్లెమెంకో గారును రహస్య సంతిజేసికొనిరనియు, రైసులాండు భూమి నాక్రమింప నిశ్చయించుకొనిరనియు, లాయడుజార్జి గారిపుడు నేరము మోపుచున్నారు. వీరి యారోపణ లెంతవరకు నిజమో దెలుపగల విల్సనుగారు పరలోకగతులగుటచే చిక్కులు గలుగుచున్నవి. వీరి యారోపణలు అసత్యములని ప్రాంచి పత్రికలు కోపముతో దెలుపుచున్నవి. రహస్యపుసంధులు పనికిరావని చాటిన విల్సనుగారి రిట్టి వైచ్యమునకు లోబడియుదురా? లాయడుజార్జి గారు నిజముబలికిరా? లేక ఫ్రెంచిప్రభుత్వమువారు నిజముబలికిరా? పాశ్చాత్యనాయకుల సత్యసంధతను విషమపరీక్ష ఎక్కొనుచున్నది.

అకాలి స్వర్ణదేవాలయము

లాహోరు, 6 ఫిబ్రవరి:—ప్రభుత్వమువారు, అత్యుత్సరములోనున్న బుగారు కేవలమును అకాలిఃఖిల పట్టుకొనలేని యుద్దేశించుచున్నారని అత్యుత్సరముగాడు యితర వోటులలోను అకాలిలలో ఒక వదలిగానున్నది ఈ వదలి కేమియు ఆధారములేదని యిప్పుడు స్పష్టముగా తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

విదేశ వార్తలు

భారత దేశము

జార్జి ల్యాన్సుబరీ గారి శుభ సంకేత సూచనలు

లండన్, ఫిబ్రవరి 4:—జార్జి ల్యాన్సుబరీ గారు 'డెయిలీ హెరాల్డ్' పత్రికలో వ్రాయుచు ఇట్లు సూచించుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు భారత దేశమునకు శుభమును కలుగజేసెదమని శుభ సంకేతము నంపవలెనని. రాచకేయ బుద్ధిల నందరిని, గాంధీ నాయకునిని ఎట్టివరతులను గోరకనే విడుదల జేయుటకు రాజ ప్రతినిధితో ఇండియా మంత్రి సర్ సిక్కి ఆలివరు గారు ఆలోచించవలెను. భారత దేశ ప్రస్తుత పరిస్థితులను విచారించి తెలివితేయి టకును గ్రేటు బిటను డొమినియనుల కుండవలసిన భావిసంబంధములను గూర్చి ఆలోచించుటకును ఇంగ్లాండులో రాయల్ కమిషను నేర్పాటుచేయవలెను.

వీరి ఎదుట సాక్ష్యము నిచ్చుటకు గాంధీ, జావహర్ లాల్ నెహ్రూ, ఆలీ సోదరుల నాహ్వానింపవలెను.

(సిల్వర్ ప్రైముస్)

రైను ఆక్రమణ

రహస్యపు బొడంబడిక?

పరాసుల కోపము

లండన్, ఫిబ్రవరి 6:—రాత్రి 11-10. తాను లండన్ కేగిన సమయమున క్లెమెన్స్ గౌరును కి॥ శే॥ డాక్టర్ విల్సన్ గౌరును రైను ఆక్రమణను గూర్చి రహస్యపు బొడంబడికను 1919 సంవత్సరము ఏప్రిల్ లో జేసికొనిరి లాయిడ్ జార్జి గారు సూచించుచున్నారు. దీని విని పరాసులు కినుక పొందిరి. లాయిడ్ జార్జి గారు జెప్పినది అసత్యమనుచున్నారని ప్రైముస్ పత్రికా విలేఖరి ప్యారిసునుండి తెలుపుచున్నాడు. లాయిడు జార్జి గారు లండన్ లో నన్ను క్లెమెన్స్ విల్సన్ గారు మాట్లాడుకొనిరి. లాయిడ్ జార్జి గారు తిగివచ్చినపుడు క్లెమెన్స్ విల్సన్ గారు భయమును ఏకాభిప్రాయముతో నుండిరి. తరువాత లాయిడ్ జార్జి గారు నుండ దీని సంగీరించిరి. ఇదియే జరిగినదని. రైనునుగూర్చి చాలవరకు భిన్నాభిప్రాయములతో చాలకాలము చర్చించిరి. డాక్టరు విల్సన్ గారు క్లెమెన్స్ కోగారి వాదములను వినిరిగాయని అసమయమున రహస్యపు బొడంబడికను జేసికొనిరిని ఎంతమాత్రము జెప్పరాదను. నిశ్చయముగా ఆట్టి బడంబడికను జేసికొనలేదు. అంతసంగతి లాయిడు జార్జి గారు సూచించుచున్నట్లు ఏమియు వాస్తవముగ ప్రెంచి ప్రభుత్వమువారి కేమియు తెలియనేరెలియదు.

ఈ రహస్యపు బొడంబడిక విషయమై న్యూయార్కు రైల్వేలో ప్రకటింపబడెను. మార్క్స్ పు ప్రభువు గారు క్లిరంటి జార్జి చే కామన్వెల్త్ వారిని ఆశ్చర్యించుటకు జేసిన ఏర్పాటు వమట్టి రక్షణము అపొది వివరములను గుటచే లాయిడు జార్జి గారు లండన్ కేగిరి. తిరిగి తాను ప్యారిసును వచ్చునకి విల్సన్ గారు క్లెమెన్స్ గారిలో లోబడిరి. ఈ ప్రకారము పరాసులు రైను రాష్ట్రము మార్గమింపున అధికారమును బడెనని. తుదకు దీనిని బడంబడికలో జేర్చిరి. ఈ సందర్భములో తాను లండన్ కు వెళ్ళిపోచి క్లెమెన్స్ విల్సన్ గారు రహస్యముగా బడంబడిక జేసికొనిరిని ఇటీవలనే లాయిడ్ జార్జి గారికి తెలిసెనట. విదేశాంగ కార్యాలయమునుండి ఇప్పుడే దీనికి సంబంధించిన కాగితములు చేర దొరికినవట. ఈ రహస్యపు బొడంబడికను పరాసులు ప్రకటింపగోరి తన సమ్యక్తిని గౌరవించునని లాయిడ్ జార్జి గారు 6 తేదీని తెలియజేయుచున్నారు.

దక్షిణాఫ్రికా ఆసియావాసులు

దర్బన్, ఫిబ్రవరి 6:—దర్బన్ జిల్లా దక్షిణ ఆఫ్రికా వత్తువారి సాధారణసభవారు సామ్రాజ్యసభయందు దక్షిణ ఆఫ్రికా ఆసియావాసులను గూర్చి స్పష్టమైన వాని తెలియజేసిన యభిప్రాయమును ఆమోదించిరి. ఆసియా వాసులను ప్రత్యేకముగా గుండెములలో నుంచుట జుడే 4-పబ్లిషింగ్ చట్టముచే దక్షిణాఫ్రికాలో యూరపియనుల నాగరకము రెప్ప భద్రముగా నందునని, ఇది చాలను చిపనినని.

బర్మా గారి వైమానిక

తపాల విధానము

తే॥ ప్రస్తుతము గ్రేటు బిటనునుండి ఇండియాకు తపాలము గోంపోవు విషయమును జరుగగ ఆలోచించు ప్రామాఖ్యతి రెగ్యులేషన్. బర్మా విధానము ప్రకారము తపాలము గోంపోవు లాభము తపాలాఖ్యును ముందనిచ్చినవాటికే వర్తియిను. దానినిబట్టి అత్యధి లాభమునో కాదో తేలును. సముద్రము నుండి విమానములను గోంపోవు తపాలముగూర్చి నుండు ఆలోచించవచ్చు.

బ్రిటిషు గృహవసతి విమర్శ

లండన్, ఫిబ్రవరి 6:—గృహవసతి పూర్తియగునపుడు ప్రభుత్వముగారి ఆలోచన నిమిత్తము గృహవసతి విషయమై యజమానులు, పరివాహక ఏర్పాటును నిర్వహించవలెనని అధికారియ ప్రకటించిరి అసమయముచే జారదనిరి. గృహములను నిర్మించుటకు పూనుకొనవారికి లాభికిరముగా ఏ ఏర్పాటును జేసేరే ప్రభుత్వమువారికి యజమానులను పరివాహక లోబడ్డెదమనిరి.

రషియాలో వెండినాణెములను

చలామణిచేసి ప్రస్తుతముందు కాగితపు నోట్లను ఆపుజేయు నెత్తించుటకు సోవియట్ ప్రభుత్వంబుగా పూనుకొనిరి. ప్రస్తుతము వెండి వెడ్డెమెంట్లముగ అమెరికా బ్రిటిషు వారికింబ్యాంకులలో స్వయమున్నది. రషియాలో వెండినాణెములను ప్రవేశపెట్టెందుకు చే వెండిభర పాచ్యమవును.

బవేరియా ఆందోళనపరులు

నాయకుల విచారణ

సాక్ష్యము దొరకకుండుట

లండన్, ఫిబ్రవరి 6:—రాత్రి 10-5. హిట్లర్, లూడెక్ డాష్ నువరెర నాయకులను 18 తేదీని విచారించెదను. ప్రజలు బవేరియా కట్టణమున ప్రవలించుచు జూపుచున్నారు. ఏమి జరుగవోయిన ఎదురు జూచుచున్నారు. విచారణ జరుగకుండ ఆటంకమును కలుగజేయుటకు హిట్లర్ అనుచుండు తుదల కల్లోలమును కలుగజేయు ప్రయత్నించుచున్నారని విద్యార్థి ముగ జెప్పకొను చున్నారు.

విచారణ సమయమున మ్యూనిచి పోలీసు ఉక్తోగి పోలీసు గారు ఇచ్చుట జేయుటకు ఆయాకు వివరముగా నును జేయు నెత్తించుచున్నారు. పోలీసుగారికి కడుపుకొప్పిగ నున్నదట. ఇదిని మాట్లాడకుండ జేయవలెనని గొప్పయుద్ధోగ తెలియజేసెనట. ఏ సంగతులనుగూడ స్పష్టముగా తెలియలేదు.

మ్యూనిచిలో ప్రభుత్వమువారు తుటతోడను ఆలోచనలు కర్మవరములతో ముగి జేయుచున్నారని తెలియుచున్నది.

మెక్సికో విప్లవకారులు

మెక్సికో నగరము, ఫిబ్రవరి 6:—మార్టా గారి వలాయనముతో విప్లవము కలిగింది. ప్రాణముపోయినది. మార్టా గారు యుక్తతనకు పారిపోవు చున్నారని తెలియుచున్నది.

అమెరికను క్రూరుజరు వీ క్రూరుపోయి అచట విప్లవ పరిస్థితులను మార్చి సక్రమపరిస్థితులను ప్రవేశపెట్టుటకు తోడ్పడుచున్నది.

ఫెడరలు సేనలు కార్టోబాను బట్టుకొనెననియు విప్లవకారులు వీర క్రూరులను ఖాళీజేయుటయు, మార్టా గారు పారిపోవుటయు నిజమేయని తెలియుచున్నది.

రషియా వర్తక రాయబారి ప్రాంసునుండి తిరిగిని పూర్తి జేసికొని లండన్ కు బయలుదేరెను.

సామ్రాజ్యము

డొమినియనులు

హోబర్ట్ ఫిబ్రవరి 6:—ప్రస్తుతము ప్రధానామాత్యుడుగ నున్న జేజిగారిట్లు నుడివిరి. సామ్రాజ్య సభా తీర్మానములు మనలకు గాని సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమున గాని బాధించునని గావు. కాని ఆసభయందు తెలియజేయబడిన యభిప్రాయములను డొమినియనులందరును తెలియజేసిన గ్రేటు బిటనుకు మరచిపోకుండదు. సామ్రాజ్యభావమును రర్జమును మెంపొందజేయవలెనని సభలను ప్రవర్తనములను జూపుచు ఈతనిని నెరవేరుటకు కార్యపాథనకుల చర్యను దీసికొనుచుండుట వివర్ధము. ఈ తీర్మానములు గ్రేటు బిటనుచే అత్యుచు చేయబడనిచో ఏమిచేయుటకు డొమినియనులకు తోపడు. వేరొక మార్గములేదు. డొమినియనుల మొల ఆరణ్యకోదనముగ నుండును. సింగపూరు నౌకాశయమును వదలుకొని దలంచుచే సామ్రాజ్య సంగతుక సమస్యనంత ను మరల ప్రాంబంభింపవలెను.

రెడ్ నైన్యము

విప్లవోద్యమము

రానున్న తిరుగుబాటు

లండన్, ఫిబ్ర 7:—ఉదయం 12-15. రెడ్ నైన్యములో తిరుగుబాటులు సోవియట్లు పాలకులకు భయమగుచున్నవి. ఉక్రేనులో జ్వరము ఎక్కువగుచున్నదని తెలియుచున్నది. కారాకృతు జిల్లాలో నైన్యము తిరుగుబాటు లోని కమ్యూనిస్టు ఏర్పాట్ల పాలనము లేని సోవియట్లు ప్రభుత్వమును వరములు గల పతానములతో బయలుదేరిరి.

సోవియట్లు ప్రభుత్వమువారు రైతుల సమ్యక్తమును పోగొట్టుకొన్నార ముచుకొనుచున్నారు. విప్లవ నైన్య సభ యుద్ధానులను తీసివేసి కారిస్టా సోవియట్లకు వృత్తిగల వారిని నియమించుటకు నిశ్చయించిరి వీరు సక్రమ పరిస్థితులను ప్రవేశపెట్టి కాపాడగలరు. వీరు నైన్యకులను సమదాయుంకగలరు. విప్లవ నైన్యము మాస్కో మీదుగా పోవుచున్నదట. కాని ఇదినిజముగాదని తెలియుచున్నది. కాని నైన్యకర్తమువారు ఉపేక్ష చేయుట లేదు.

కి॥ శే॥ డాక్టరు విల్సన్ గారు

హాపి గ్లౌక్, ఫిబ్ర 6:—జర్మన్ రాయబారి కార్యాలయము వారు విల్సన్ గారి ఉత్తరక్రియల సమయమున ఆయనపట్ల గౌరవమును జూపుటకు జర్మన్ పతాకము సగమునించుట ఆలస్యము చేయుటచే ప్రజలు కోపగించి అమెరికా పతాకమును జర్మను రాయబారి కార్యాలయము ఎదుట పాతి అలంకరించిరి. పోలీసు వారికి తెలియజేయ అయ్యది తీసివేయబడెను.

రైల్వే యూనియనుల తగవు

సమ్మె పరిష్కారమైవచ్చినందు రైల్వే సంఘమువారికి రింక విభేదములను ఎక్కువజేసెను. రైల్వే పనిజాం ద్రందరును జిక్కు యూనియనుగ జేవలెనని క్రాంత్యుగాలు తెలియజేసిరి కాని అయ్యది అ గీరింపబడలేదు. (సిల్వర్ ప్రైముస్)

సమ్మెగట్లు జర్మన్ నాయకులకు సహాయముజేయవలెనని ప్రేడుయూనియనులకు హామిలకు విల్సన్ గారు జెప్పిరి.

సోవియట్లు ప్రభుత్వము

రషియా ప్రభుత్వమును ఇంగ్లాండు తనకంటె ముందుగా గుర్తించెనని ఇటలీ అనూయకుడుచున్నది. అందుచే రషియాతో బడంబడికజేసికొన్న పరమాను సంతకముచేయుటను ఇప్పుడు మానుకొనెను. ఎప్పుడో చేసెద ననుచున్నది. బ్రిటిషువారు ముందుగా గుర్తించుటచే ఇటలీ గుర్తించుటవలన తనకు అంత లాభముండదని ఇటలీ యభిప్రాయము.

లండన్ లో నున్న ఇటలీ రాయబారి బ్రిటిషు వారు సోవియట్లు ప్రభుత్వమును గుర్తించుటనుగూర్చి సరికయనుసంగతులను తెలియజేయలేదను కోపముతో ఆతనిని మరల రమ్మకు మనుచున్నారు.

భారత ప్రభుత్వమునకు ప్రబల పరాజయము

దక్షిణాఫ్రికావ్యాధిపై నడచుచున్న విధింపవలెను

తీర్మానమునకు 77 అనుకూలముగను 39 ప్రతికూలముగను సమ్మతములు వచ్చినవి.

(భారతకాసనభ)

భారత కాసనభ

శీర్షిక, ఫిబ్రవరి 7:—చాల దీర్ఘ మగుచున్న జరిగిన తరువాత కె. సి. నియోగిగారి తీర్మానము వోటునకు బెట్టగా సత్యధిక సంఖ్యకులచే నంగీకరింపబడెను. 77 గురు అనుకూలముగను 39 గురు ప్రతికూలముగను సమ్మతముల నొసగిరి. పరాజయము వా రొక్కకట్టుగా తీర్మానమున కనుకూలముగ సమ్మతముల నొసగిరి. అధికారతరస్థుల యుత్సాహభావములను వోటుగలవలెము ప్రకటించబడెను.

* * * *

శీర్షిక, ఫిబ్రవరి 7:—భారతకాసనభ ఈదినమున, అధికారతరస్థుల యుత్సాహము చూపుటకు 11 సం. కు సమాజేతమయ్యెను. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారి ధన సహాయముచే, తక్కువధరలకు ఈదేశమున దిగుమతి చేయుటకు దక్షిణాఫ్రికా బాగుచైన - అట్టి బాగుచేయు ధరను భారతీయ బాగుధరతో, సమాన మొనర్చుటకును ముంజుమున విధింపవలెనని గోరుచు నియోగిగారు ప్రతిపాదించుచున్న తీర్మానమును రెవ్యూ యాక్షమములను కర్మి పరచెనని గోరుచు రజాగారి తీర్మానమును కార్యకర్తలపక్షమున మొదలుపెట్టెను.

అమెరికనుయూత్రికులు

ప్రేక్షకుల గావలెను, ఈదేశమునందు తక్కువమునోసమ్ములకు వచ్చిన చాలమంది అమెరికను యూత్రికులు చూడబడిరి.

అంతిమ ప్రసాద సింహా గారు ఈదినమున రాజభక్తిప్రమాము నొసర్చిరి.

* * * *

నియోగిగారి తీర్మానము

శీర్షిక 7 ఫిబ్రవరి:—ఈదినమున ప్రవీక్షితముల యనంతరము కె. సి. నియోగిగారికింది తీర్మానము నుకపాదించిరి. భారత బాగువ్యాపారము ముందమున తగ్గించుటకు భారత ఆర్థిక విచారణ సంఘమువారు తమనివేదికము నందు 14 పేరా యందు తెలిపిన విధానము ననుసరించియు 1894 సం. ఇండియను ట్యాంపు అట్ట 8 (ఎ) సెక్షను ననుసరించి ఈదేశమునకు దిగుమతి చేయుటకున్న దక్షిణాఫ్రికా రాక్షసి బాగుచైన అబ్బాగురైల్వే ప్రైవేటులచేలు రూపమున నెంత ప్రభుత్వ సహాయము నందుచున్నదో అంత దిగుమతిపన్ను నడచునగ విధింపవలెనని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

నియోగిగారు తీర్మానము నుకపాదించుచు 400000 టన్నుల బాగు ఎగుమతి చేయుటకును దుయు 1928 సం. న ఎగుమతి చేసేటగా 5 లక్షల టన్నుల దిగుమతి గావించునని యురుజువు చేయుచు ఆంకెలను దెలిపెను. భారతదేశమున ననేక బాగును అప్రదేశములు గలవు. వాలో రాజగంజి బిరియా రెండు ప్రదేశములే వేరువేరు, గాన లెవిన బాగులో నూటికి 84కులు సరఫరా చేయగలవు. అట్టిభారతదేశ మిప్పుడు 5 లక్షల టన్నులకు విదేశీయ రాక్షసి బాగుపై వాధాపడియున్నది 1921 సం. ప్రారంభమున బాగువ్యాపారము 50 లక్షల టన్నుల ప్రాంతమునకు యెరుగుదులకు కారణము. ప్రభుత్వమువారి దురుద్దేశముతో ప్రకటించుచున్నారని వాదించుచున్నాడు. కాని ఇంకొక ఫలితముగా భారతదేశమున కెగుమతి వ్యాపారము పోవుటయేగాక, తనకే దిగుమతి చేసుకొనవలసి వచ్చెను. దక్షిణాఫ్రికా వ్యాపారమునకు సంబంధించిన అంకెల జూచినయెడల, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు, రిటేలులను మారుచేయుటో, రైల్వేలను, కలిమిలను నొసగుచున్న ఆర్థికసహాయము వలన

ఆర్థికముగ బలపడినది తెలియగలదు. భారతదేశము కొందరు బాగురైల్వేలనుకట్టిగాతేరి, బాగు ధరకంటె టన్ను 1.5 కి. 2 ల తక్కువధర కొనగలరు. ప్రభుత్వముల నొసర్చి, కాని వారికే మాత్రము లాభము మిగలుట లేదు. అందుచే చాల గమనమునకు వలెనని. వారిని ఎట్టిభావము కొనగలరు. ఈదినమున, కలిమి బాగుధరల నొసర్చుటకు గోటక, కెడియో కొత్తగాడు. ప్రభుత్వమువారిదికే కొన్ని సహాయముల దిట్టపర్చుటలచేయుటకు వాదించిన మురితి లుగలదు. కర్మ ప్రభుత్వ రజాగారిగారు, అట్టియో వాదనలపై నిట్టిపన్నునే విధించెను. బాగుధరలమున విధిభాగము భారతీయుల కింద నున్నది. ప్రస్తుతము చావు ప్రయత్నములకు కొట్టికొనుచున్న ప్రదేశములయందు గోరుచున్నాను. ఇతరకు దక్షిణాఫ్రికాలో 18 మి. 9 సెన్సిల చొక్క ప్రభుత్వసహాయ మొనర్చుచున్నది. మూడుసార్లును లానిది 7 మి. 9 సెన్సిలకు కన్నెను. భారతీయులకు చాకగా బాగును సరఫరాచేయుటకు వారికి సహాయమును కార్యముగ సాగించెదమని యెంచుచున్నాను. ఈదేశమున, బాగుధరలకు తెగల నుట్టుగారి చేయుట దురుధర్మ విచిత్రము. వాధారపడియుండవలెనని ప్రభుత్వమువారు గోరవలెను భావింపక.

శ్యామలాలు నెహ్రూ

ఈదేశములో పరిశ్రమ అల్పమువారిసంఖ్య అధికమగుచుండుటచేతన, దేశీయప్రభుత్వమునకుటచేసెను, దక్షిణాఫ్రికా బాగు విగుమతిపై ముంజుము విధించుట శ్యామలముగ నున్నది శ్యామలాలు కేసులగు నుడివిరి. ఇచ్చటల యూర విజులును బాతీయాధిమానముతో, దక్షిణాఫ్రికాలోని యూర విజులును బల మొనగుచున్నాడు. భారతీయులగుడ సట్టి బాతీయాధిమానము గన్నరచి తమదేశీయులకు బలమొసగి తోడ్పడెదమని ఆశించుచున్నాను. దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయులను లొంగించుటకు గావించుచున్న ప్రయత్నములకు, భారతీయులు యూరవిజులకంటె తక్కువధరలకు విక్రయించుచుండిరను విషయము కారణమని ప్రకటించెను. భారతదేశము గూడ నక్షత్రకారము విదేశీయు లీదేశమున తక్కువ ధరలకు విక్రయించు నీతిలేదంటే వొసర్చవలెను.

గంగా నాథ సింగుగారు, దేశీయ బాగుధరలకు, దక్షిణాఫ్రికాబాగుధరలకు తేడా తీర్చుటకు పోటీలో నయ్యెనుగాన దానిని రక్షించుట ప్రభుత్వమువారి కర్తవ్యమని నుడివిరి. లోక ర్మగారు, బాతీయ ప్రదేశముల బలపడి యొక్కట కర్తవ్యమని దెలిపిరి. వనము బాగుధరలకు ఇతరదేశములపై వాధారపడి యుండునా? దక్షిణాఫ్రికా, భారతీయులకు నీచముగ పరిగణించుచున్నప్పుడు భారతదేశ ముండుట తిరిగి ప్రతీకార మొనర్చుచుండి అని అడిగెను.

సర్ పురుషోత్తమదాసు

పురుషోత్తమదాసుగారు తరువాత, బాగు నొకరదేశమునండి మరొకరదేశమునకు మార్చుటకు వాగును సరఫరా జూటలేదని నుడువుచు, వేరేసల సరఫరాచేయువిధమును ఖండించెను. ప్రస్తుతము బాగువ్యాపార ప్రాముఖ్యము వేరగు సరఫరా బాగుండేపోవుటయే కారణమని నడిచెను. రి. చారల్యుఇప్పుడు తెలిపిన కారణములే తీర్మానమున నిరాసించవలెనని సభవారిని గోరెను.

కర్ పురుషోత్తమదాసు ధామరు దాసుగారు, తీర్మానము చాలసమయము నున్నది నుడువుచు బలపడినది ఈదినమున వ్యాపారపక్షిలో అధికారతరస్థులు జూచుచున్నారు. రాజకీయములతో నిచ్చట సంబంధము లేదు. ఇప్పుడారి సంబంధమున దెలిపిన అంకెల సరిగలేవు. భారతప్రభుత్వమువారి కీమమున సంకెల 40X దెలియవు. దక్షిణాఫ్రికా వర్తకులు ఈదేశమున బాగును తక్కువ ధరలకు కొనగలరు దేశీయప్రభుత్వము పరుడబెట్టుటకు గాదని అనుగనుకు కచ్చెను.

ప్రభుత్వసభ్యుని ప్రాతిపదిక

వాణిజ్యకాళి సభ్యుడగు కర్ చారల్యుఇప్పుడు తీర్మానము నొసర్చుచు, ఇతరభూమి మువ్వనొందినవారిలో కొందరు

ఈరకము సరియగు మార్గమునండి తప్పించి తప్పుమార్గమున పట్టుకొని విషయముల కొన్నిటిని దెలుపుచేత దానింత చక్కలో పోల్చవలసివచ్చెనని నడిచెను. భారతీయ బాగు వ్యాపారము మాంద్యమునందు నుడువు మనస్తావ్యమును సానభూతిని దెలిపుచు, పాక్షి అధి-నములతో గా, అందరియొక్క ప్రయోజనముగల వాణిజ్యపక్షిలో నీ విషయమును చర్చింపవలెనని సభవారిని గోరెను.

వాణిజ్యసభ్యుడు ప్రభుత్వమును ఈ క్రింది విధముగ వాదించిరి. యుద్ధమునకు పూర్వము బాగు బాగుబయి మొదలు ప్రదేశములకు వేచలము వలన ప్రయమిదనే పోవుటచేత యుద్ధసమయమునకు స్త్రీయులు రైల్వేలు, సుకులతో నిండిపోవుచుండెను. భారతము మొదట బాగును ఎగుమతి చేయుచుండెను. తర్వాతయు 1919-20 సం. 200 బాగుబయిలో ననేకపక్షములు నిలిపి వేయుట స్థితికి వచ్చెను. అందులకు ప్రభుత్వమువారు కారణముగా వాణిజ్య సభ్యులు కం. దేశీ బాతీయ వాణిజ్య సభ్యులు మైనింగు సంఘము, ఇండియన్ మోంగు ఫెడరేషనులతో సంబంధించి, బాగు ఎగుమతిపై పన్ను విధించిరి. తాము సామాజ్యపు ఆర్థికసహాయమున కేగినపుడు విచారింపగా దక్షిణాఫ్రికా బాగుపై టన్ను 1.5 కు 4-11-0 చేయుట నని చెప్పెను. ఇది మొత్తముగ సహాయమును ని. మై యెనుట టూవుచుటకు 5 వ సెక్షను ప్రకారము బాగుపై 2 వ సెక్షను విధింపవలెనని స్థితిగలదు. భారతీయ విచారింపవలెను. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు దక్షిణాఫ్రికా రైల్వేవారిను భారత వర్తములోని బాగుధరల క్రిమను చంపుటకు తగ్గియును వచ్చుచున్నారనుట యసత్యము. బా. బాయి చాల వర్తకు దక్షిణాఫ్రికాయొక్కయు విదేశీయులొక్కయు బాగుపై వాధారపడియున్నది. ఈ దేశమున బాగు బాంబయి మార్కెటును వలచుటలేదనుట నిజమే, కాని ఇందుకుగల కారణములు ప్రత్యేకములు. వెంగాల బాగు తక్కువ రకముది. అదియెనుట ఒక రకముగాదు. బాంబయిలో బాగు చాలా దాకు దక్షిణాఫ్రికానుండి వచ్చు మొదటిరకము బాగు వెంగాలనుండి వచ్చు మొదటిరకము బాగుకన్న టన్నుకు రు. 2-0 న, రెండవ రకము బాగుకు 1-4-0 ను చవుక నున్నది. ఈవిధములనుబట్టి దక్షిణాఫ్రికా బాగుపై పన్ను విధింపవలెనని వాదించ వీలైనను, దక్షిణాఫ్రికానుండి ఇక్కడికి వీరుచుచున్నామను, ఇక్కడి రైల్వేచార్జీలను విశేషము భేదము లేదని జ్ఞప్తికిం దుచు కొనవలెను. గత 5 సంవత్సరములలో ఈదేశపు బాగుధరలు 2-7-0 నుండి రు. 7-11-0 వరకు పెరిగిపోయింది. ఈ రు. దగ్గుమును వెంగాల బాగుధరలకు, దక్షిణాఫ్రికా బాగుధరలకు మధ్యనుండి ఒక విషయమును నేర్చుకొనవలెను. బారియా బాగును అచ్చటనుండి రైలుమార్గ ద్వారా దాఖ్యుద్ధకు గొనబోయి, అచ్చటనుండి సముద్రముమార్గ బాంబయికి దిగి కొని పోవునెడల టన్ను 1 కి 12 ల చార్జీలుగలను. ఈమొత్తము దక్షిణాఫ్రికా నుండి బాంబయికి చేరుట కనుమొత్తము కంటె 5 రు. కంటె. అయినను దక్షిణాఫ్రికాబాగు మంచి రకమైనదిగాన, అబాగునే బాంబయివారు పుచ్చుకొనెదరు. ఈ విషయమును వెంగాలధరలకు దక్షిణాఫ్రికాధరలనుండి మరి యొక విషయమును నేర్చుకొనవలెను. వెంగాల బాగుధరలకు సంఘములు గాగా ది బాంబయి వర్తకమునే గాక ఇవి వారు వారు ఎగుమతి చేయుచున్న ప్రదేశములలోని బాగువ్యాపారమునూడ తిరిగి వశపరచుకొనుటకు ప్రయత్నించవలెను. వెంగాల ధరలకు, చవుక గా సముద్రముమార్గ బాంబయికి బాగుపంపుటకు వసతులుండగా రైలుమార్గ పంపుటకు మాత్రమే యెందుకు పట్టుపట్టవలెను. ఇటీవల రెండు కంపెనీలు, సముద్రముమార్గ బాగు పంపుటకు స్త్రీయు, కె. నెనెయి, బాగుధరలకు సంఘములుగానుండిన మొదలుపుకు చాలసంకలించుచున్నాను బాంబయి, ఇతరప్రదేశములలోని ధరలను వెంగాల ధరలకు కలిపవలెనని ప్రయత్నములు జరుపుచు లభ్యమని అశించెను. వాగ్రప్రయత్నమున విఫలమైనను, వారు పోటీని నిలువలేరని ప్రభుత్వమువారికి సమ్యక్ముద్ధితిగలదు. అప్పుడు ప్రభుత్వమువారు విదేశీ జరుగుచున్నవై కొంతపన్నును విధించుట ను నిలిపి ఆలోచించెదరు. అదనముగ నీ పన్ను విధింపవలెనని నందరకును మూడు నెలల నాటికి నొసగవలెను. అందుకు సరము గలగదని ఆశించుచున్నాను. ఈబాగుధరల సమస్యకు నివారణోపాయము వర్తకులయొక్కే గలదు. వీరు ధరలను తగ్గించి, బాగు మంచిరకముగా తయారుచేసి స్త్రీయులను పంపవలెను.

విల్పముగారు

ఇక్కడ గారు తెలిపిన వివరములను చాలావఱకు సభవాని సంతృప్తికరములను విల్పముగారు నడిపిరి. కొలదివర్సము క్రింద, ఎచుమతుల నిమేషములయే, బొగ్గువర్తకము తగ్గిపోవుటకు కారణము. మరియు మా రిట్రీవ్ మెన్బర్స్ తక్కువైనట్లు అనియుచున్నాను. విదేశీబొగ్గు మందిరక మైదకుటచే, బొంబాయి లవ్వను విదేశీబొగ్గు దిగుమతిచేయుచునే యుండెను. బెంగాలు బొగ్గుదొంగవృత్తి, బొంబాయివారు వేరుచోటినుండి దెప్పించుకొనవలసివచ్చుచుండెను. బెంగాలు, బొంబాయికి గావలసిన బొగ్గువంతి సరఫరా చేయజాలరు; గాన నీవన్నవలన బొంబాయిలో బొగ్గుభర యధికమగును.

స్టేషింగు గారు

జి. కె.మింగు (బర్మా) గారు, బొగ్గువర్తకము పరిష్కరించుటకు, ఉన్నప్పటి నడిక మొనర్చుకొని మార్గము నుడివేయ. విదేశములలో విక్రయమునకు పంపుబొగ్గులలో తక్కువవఱకు గల పుడు నడుటకు సరిజేయుట. ఈ తీర్మానము నంగీరించునెడల బొగ్గువ్యాపారసమస్య తీవ్రమగును.

డాక్టరు పైదారు

డాక్టరు పైదారుగారు తీర్మానమునెట్టి దక్షిణాఫ్రికా బొగ్గువైస అధికముగ పక్కవిధించుట వాంఛనీయుగాదని నుడివేయ. ప్రపంచములో నేడతమున ముగిసినవార్తలవై పక్క విధించు, అందువలన తన ప్రాంతమును దానే భంగ మొనర్చుకొనదగును.

జోషి గారు: గనులలో స్త్రీలకు ప కి నియమించుటను నిరసించుచు ఇట్టిచర్య ప్రపంచమున జేయరానిదనియుచు గానించని దయ్యదు. గనుల యజమానులకు కిబిటుల కొనకుట కంటే మూడవరకతి ప్రయోజనాల రైలురైలుల తగ్గించుట తగును. (సభ్యు)

అధ్యక్షుడు:—తీర్మానమును ఈవిషయమునకు సంబంధము లేదు.

పండిత మూల వ్య

మూలవ్యాస గారు ఇట్టిగారి యపవ్యాసమును ఖండించుచు ఇన్నగారికి తీవ్రముగు బుద్ధివికాసము గలదు గాని వ్యాధియు మాత్రము కరిమైనదని నుడివేయ. భారతీయ బొగ్గుగనుల యజమానులకు సహాయ మొనర్చుటకు ప్రభుత్వమువారు చేయుచున్న యేమియు, దేశీయబొగ్గుపరిశ్రమకు తోపాటియును సహాయమైన రైదరా లేక పరిశ్రమ నశించుచుండ నూరకొనెదరా, యనునది యొక ప్రస్తుత ప్రశ్న. 150 సం॥ కాలము పరిపాలనను సాగించుచుండియు ప్రభుత్వము వారు దా ర తి యి వా ణి జ్య నాకావశ్యము ప్రోత్సహించజాలకపోయిరి. రైల్వే స్టేషనులను పాముల నొసగుటకు ప్రభుత్వము చేసికొని? ఎట్టిసహాయము నొసగుటకు, గనులయజమానులను అందరుకలసి ప్రయత్నింపవలెనని గోగుట తాతల జెప్పినట్లుకంటే వేరుగాదు. ఈ దేశమున బొగ్గు దొంగవంతకాలము, బొగ్గుకొర కొక్కరూపాయి వైసను విదేశముల కంపుట నే నంగీరింపను.

డి. పి. సింహం

డి. పి. సింహం గారు, ప్రస్తుత బొగ్గువ్యాపారము ద్వయమున తీవ్రముగ నాక్షేపించెను. దక్షిణాఫ్రికా బొగ్గు దిగుమతికంపు దినదినము హెచ్చుచున్నది. రెజువర్సరములలో భారతీయ గనుల యజమానులనిధి యెరుగనో యొందివును. దక్షిణాఫ్రికావారి దేశమునకు తమదేశములలో కంటేగూడ తక్కువభరలకు బొగ్గుకు దిగుమతి చేయనిచ్చిన యెడల దేశీయ బొగ్గువ్యాపారము పడిపోవును. భారతీయుల చేతులలోనున్న గనులలో నర్విధికభాగము మూసివేయవలసివచ్చును. యూరపీయనుల చేతులలో నన్నవి మాత్రము నిలయును. భారతదేశమున గల బొగ్గు సంకెను యూరపీయనులు వశపరుచుకొను నూచనము గలవు.

డి. బి. రామచంద్రారావుగారు

భారతదేశ బొగ్గువ్యాపారము పడిపోవు నెడల ఒక్క బెంగాలు పరిశ్రమకే గాక, దేశమున ద.తటను అన్ని పరిశ్రమలకును భంగము గలుగు నని రామచంద్రారావుగారు నుడిపిరి. భారతదేశమునకు దిగుమతి చేయబడు బొగ్గు అంతటి వైసను కొలదిగ పక్క విధింపవలెననియు బొగ్గు వ్యాపారమును గురించి నివర్తములను విచారించుట కొక సంఘమును నియమింపవలెననియు వీరు నూచించిరి.

సర్ చార్లెస్ ఇన్నగారు

బొగ్గువర్తకము ప్రయత్నములు విఫలమగునెడల బొగ్గు దిగుమతిపై స్వల్పముగ అదనము పన్ను విధించుటకు గురించి

ప్రభుత్వమువారు విచారించెద రని ఇదివరకే తెలిపిరి. కాని ఈ అదనపు పన్ను దిగుమతి చేయబడు అన్ని దేశముల బొగ్గు వైసను విధింపవలెను. ఒక్క దక్షిణాఫ్రికా బొగ్గు వైస మాత్రమే విధింపబడును.

బెల్విగారు

భారత బొగ్గు పరిశ్రమ త్వరలో నశించుటకు దక్షిణాఫ్రికాయొక్క యుద్దేశముని బెల్విగారు నుడిపిరి. దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయులను పెట్టుచున్న కష్టములను అవమానములను గురించి బెల్విగారు నుడువుచుండగా, ఇన్నగారులేది ప్రస్తుత తీర్మానమునకు ఆ విషయ మన బద్ధమైనదిని అక్షేపించెను. అంతట బెల్విగారు "రాజకీయ కారణముల నెగులకు మరచిపోవలెనో కాదు తెలియదు లేదు, దక్షిణాఫ్రికా మనతో మిత్రభావముతో నున్నయెడల నీ విషయము (కష్ట సంభవించక నే యుండవచ్చును." అని నుడివేయ.

సర్ కాంబెలు రోడ్డు

సర్ కాంబెలు రోడ్డుగారు రిట్రీవ్ మెన్బర్స్ నెడుచుచు, దిగుమతి పన్నుల సభి: మొనర్చుటవలన, దేశములోని నిస్సారముకు పరిశ్రమల ప్రోత్సహించజాలవని నుడిపిరి. దక్షిణాఫ్రికాలోని రిట్రీవ్ మెన్బర్స్ ఫలితములను పూర్తిగా తెలిసికొనుటకు నీ కార్య మొనర్చు సాహసించుట పాపాచరము. ఈ దేశములో తయారగు బొగ్గులో సగముకంటే సభిభాగమే రైల్వేలు మింగివేయుచున్నదియు, దిగుమతిపై నిట్టిపన్నుల విధించుట చాల విఘ్నము గలుగుననియు నుడివేయ.

యమునాదాను మెనాతా (స్వరాజ్యపక్షము) తీర్మానమును బలపరచెను.

నియోగిగారు

నియోగిగారు చర్చకు ప్రత్యుత్తర మొనరుచు, ప్రభుత్వ సభ్యుడు బొగ్గువర్తకమును వాణిజ్యవర్తకములను చక్కజెట్టుకొనవలెనని గోరుచు నుపవ్యాసముల నొసగుట కంటే తనవ్యవహారమునే చక్కజెట్టుకొని, రైల్వే వాగెముల సరఫరా మొదలగు లోపములను సరింపుకొనుట మంచి దని నుడివేయ.

ఇన్నగారు

చర్చను ముగించుచు ఇన్నగారు తాను తెలిపిన కారణములను విషయములను ఇంత వర కవ్వరును అక్షేపించ లేదని నుడివేయ. సర్ పురుషోత్తమ దాసుగారు నేను తెలిపిన ఆంకెలు సరియైనవిగాదని అనుమానమును జెల్పిచెను. అతడు నేను తెలిపిన విషయముల పూర్తిగా వినియెడల అంతే తిరు సమాధానములు గానించును. ఇన్నచిన్న బొగ్గుగనుల లవ్వటచ్చుట వేరేయేగా నుండుటను ప్రోత్సహించుట పాపాచరము. రక్షణపదధిని ఎంతమాత్రమును గౌరవవది సభ్యుల గోరెను. కలకత్తానుండి బొంబాయికి బొగ్గు వ్యాపారమును సమాధిచేయుచును, పెండ్లితు జరుపరాదో నాకు తెలియుట లేదు. నాకానిర్మాణ కంపెనీలు, బొగ్గువ్యాపారము సముద్రము మార్గమున జరిపెద రని తెలిసిన యెడల అవసరమగు స్త్రీమకు సౌకర్యముల సన్నిధిని యొనర్చెదరు. ఈ విషయము పూర్తిగా బొగ్గు వర్తకము చేతులలోనే గలదు. వారు మేల్కొంది, ప్రారంభవ్యాపారము నంతను తిరిగి సంపాదించలేదు. వారు ప్రయత్నించిరి తరువాత గూడ పోటీదేశములకపోయియెడల దక్షిణాఫ్రికా బొగ్గుపై కల్పముగ పన్ను విధించుటకు ప్రభుత్వమువారు లోచించిప సిద్ధముగ నున్నాడు.

తీర్మానము నెగుట

తీర్మానము మోటుకట్ట బెట్టుగా 77 అనుబంధముగను, 83 ప్రతిబంధముగను సమ్యకుల నొసగుటచే అంగీకరింపబడినది.

నియోగిగారి తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ సమ్యకుల నిచ్చినవారు

విల్పకు, సర్. కాంబెలురోడ్డు, సర్దాసు, బి. ఎ. దలాలు, పెర్నిరలు, కాక్, డేవె, కె. సి. రాయ, డాల్ఫిలిండ్స్, టూరింగు, పిన్ను అగ్రహరముస్సేను, ఓస్ట్రాల్, జి. సి. నాగు, స్టేషింగు, కలనలు ఓవర్స్, యెన్జి ఫిరూజి, సర్. హెన్రీ ప్లానియను, ఎ. సి. చక్రవర్తి, సర్. బా సి య బ్లా క్ ట్టు, సర్. చారన్సు, సర్. మా లక్ష్మణు మేయిలీ, ఎల్. కె. పైదారు హోము, కాల్యడ్, హోమో, టాటా వ్యాను, పార్సన్న, క్రిచీ, బట్టరు, కె.ఎ.బూతు విల్లియము, సర్ హెన్రీ మాన్ క్రిపు స్మిత్తు, బర్నసు, నవాబ్ సర్ సాహిబ్దా, అబ్దుల్ ఎ. ఎన్. సింగు, రైటు క్యాంబెలు అల్లిను, గులాంబాల్, కె.వైసు వీర కె.వైసు అబాద్ ఖాన్.

విశాఖపట్నంజిల్లా జూలీయ సంఘ సభ ఈ సభ ఫిబ్రవరి 7-8-24 ఆదివారము పెనుగొల్లు గ్రామములో జరిగించుటకు మాజీకలెక్టర్ కార్యదర్శిగారు అంగీకరించి వారు. కావున ఈసంఘసభ్యులు యావన్ముది తప్పక దయచేసి యావ్రవను ముఖ్యసభ్యులపేరించి, మా ఆతిథ్యములను గైకొని మమ్ము ఆహ్వానింపజేయ ప్రార్థింతులు.

మరా:— పెనుగొల్లు గ్రామములకు రేగుపాలెం రైల్వే స్టేషను, వాల్తేన ప్యాపంబరు బంకి ఉదయము ౮-30 గంటలకు వచ్చును. బండ్లు సిద్ధంగా ఉంచెదము. దూరము రెండుమైళ్లు మాత్రమే.

డంతుర్తి లక్ష్మారావు

జిల్లా కార్యనిర్వాహక సభ్యుడు.

శ్రీ గజేంద్రవర్మకుండెరము:—5-2-24 తా॥ తనకం దిరస్వామివార్డుకు ఆయుర్యవైద్యులు, దాసరికాటజ్యోగారి వలన శ్రీ రాజశ్యామిని యాభ్యుచ్చింపగా గర్భి: జేవారుగృతను తెలియజేసి తిట్లుచు మ. ౧-౨-౨౪ ఉప్పంటి పాల మనయ్యగారిని కోరిగా, జ్ఞానామృతమును ఉచితరీతి నుపస్యించిరి. అస్యత్వని అంత్యోపవ్యాసమునకు అభిలభారత దేశనాడుటందును, మహాత్మాగారి విడుదులకై యానందించుచు, వారి పీఠాగోష్ఠియుకై, భగవంతుని అర్చించుచు సభ ముగిసెను.

పెరిషియాలో వరదలవచ్చుటచే అరేబియాన కొంతవరకు మునిగిపోయెను. వర్షము తోటిపాతముగ జరియుటచే ఇట్టివరదలైనాడును కలంకలేదట.

పూర్వము వైద్యులకు నుండి ఇచ్చుటకు దుర్మము లైన వారికిని వారిమీద ఆదార పడువారికిని పించనలక్రింద 200000 పానులను బుద్ధిపూర్వకముగ నిచ్చుటకు అంగీకరించిరి.

హనుమాన్ ఆరూఢము

5 కళ్ళులు (వాసి కలరలో) వేసి లోకాటాచేసి పంపిన, కనురు వివ్వకయే సరియైన భావిపలితము (వాసి మోకరుతో) ౦. సి. 1-4-0 కంపడును. లేక ౧-1 మణియార్డు చేయవలెను.

విలాసము.

అంజనేయస్వామి జ్యోతిపాలయము, తిరుత్తూరు, చిత్రాచల్లా.

శ్రీ గ వ నో టీ సు

చెన్నపురి స్టాల్లుకాసు కొద్దులో
దానా నెం 8986/1928
వాది:—ఎస్. ఆర్. ఎమ్. రామస్వామి మొదలియాక్ అ.దుసన్న.

Versus

ప్రతివాది:—నూరతి పుచ్చయ్యచెట్టి
నూరతి పుచ్చయ్యచెట్టిగారికి, కళ్ళెత్తూసగ్రామం, కళహస్తితాల్లా, చిత్రాచల్లా.

10-8-22 తేదిన వైసలు చేసికొనిన లెక్కబాబుత్తు బాకి రు 78-7-0 లను రాబట్టుకొనుటకై వాడుని నీపైదావా తెచ్చి యున్నాడు. సమరదావా విచారణకు మూడవ జడ్జిగారి కోర్టులో 18-2-1924 తేదిన వాడుదావేయబడి యున్నది. సదరకోజున హాజరుకావలెను. లేనిచే వశాత్తునుడు తీర్పు చెప్పబడును.

21 లా చేంబర్స్ } ఏ. రామకృష్ణఅయ్యరు,
హైకోర్టు, మద్రాసు. } వాదికీలు.

బందరు డి॥ ముననబుకోర్టులో

O. S. 541 of 1923
Between

వాది:—చిన్నకోట వెంకటబ్రహ్మయ్యగారు అండు కంపెని తరపున పార్వనగ విన్నకోట దుర్గాప్రసాదరావు.

And

ప్రతివాది:—సామంతు పద్మావీరావు.

ఈ వెంబరులో ప్రతివాది యెన్ని పర్యాయములు సమ నలు చేయించినను కోర్టుకు హాజరుయింపలేదు. ఈ వెంబరు దానా 21-2-24 తేదీ వాయిదా అయివున్నది. కాబట్టి సదరు తేదీనాటికి యేమైనను అక్షేపము ఉన్నయెడల కోర్టుకు ఉదయం 11 గంటలకు హాజరు వికేదపరచుకొనవలెనని తెలియ పరచబడుయినది.

పోతరాజు హనుమంతరావు,
జిల్లాకోర్టు క్లర్కు.

చెన్నపురి శాసనసభ

నిన్నటిదినచర్య

ఇరిగేషను బిల్లు

సెలెక్టర్ కమిటీ నియమింపబడుట

నిన్ను బిల్లుపై ఘోషించిన పరిణామములను శాసనసభ్యులు సమావేశమై

ఎ. యస్. కృష్ణారావుగారు

కృష్ణారావుగారు బిల్లును ఆమోదించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— ఇంతకు ముందు ప్రజాపెట్టుబడి బిల్లులకు ఈ బిల్లు నందు కొంతగీతము లున్నవని అనేకమంది లోపములు దోషములు అధికముగ నున్నవని చెప్పవలసియున్నది. భూమి లన్నియు ప్రభుత్వమువారి చేరినవని ప్రకటన బిల్లునందున్నది. ఈ ప్రకటన మార్పుచేయుట అవసరము. న్యాయస్థానముల తీర్పుల ననుసరించి బిల్లు కొంతమంది చేయబడినది. న్యాయస్థానములందు ప్రభుత్వమువారికి లక్షలకొద్దీ ఇచ్చబడిన తీర్పులు బిల్లునందు చేర్చబడినవిగాని పాతలవాక్యముల స్థాపించుచు ఇచ్చబడిన తీర్పులవిషయమై బిల్లునందు ఎట్టి ప్రస్తావన లేదు. పాత బిల్లుల నుండి లోపములు ఈ బిల్లునందు సూచించి ముగిసినవి. కాని గౌ. లాభ్యుడు ప్రాతిపదికలపై పాతమున గౌరవించుచు సెలెక్టర్ కమిటీయందు సుప్రార్డులు పరిశీలించుట ను వాగ్దాన మిచ్చియుంటుంటే, ఈ బిల్లు మొదటికి గును ఆమోదించి సెలెక్టర్ కమిటీయందు లోపములను సరింపచేయుచు ముగిసినవిగాని.

సత్యమూర్తిగారు

సత్యమూర్తిగారు బిల్లును ఆమోదించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—

స్వరాజ్యపక్షమును సమర్థించుట

నిన్ను గాంధీయులు లామెంట్ స్వరాజ్యపక్షము వారి కార్యక్రమమును ఆమోదించుచు కొంత మాట్లాడిరి. వారి విమర్శనలు అసంబద్ధమైనవనియు అభ్యర్థనైనవనియు విన్నవించుచున్నాను. ప్రభుత్వమువారి దృక్పథము వైఖరిమారి భారతీయుల ఆలోచనలను అంగీకరించువరకు ప్రభుత్వమువారిని ప్రతిఘటించుట అవసరమని స్వరాజ్యపక్షమువారి అభిప్రాయము. ఈ శాసనసభయందు స్వరాజ్యపక్షమునకు చేసినవారు కి మందిమాత్రమే యున్నారు. కి మందిగాక 80 మంది స్వరాజ్యపక్షమువారి సభ యందండిన ఒక్కొక్క గేదనుబట్టి వారు - ప్రభుత్వమువారు ప్రజాపెట్టుబడిలను నన్నిటిని నిరాకరించి ప్రభుత్వ కార్యక్రమము కొనసాగుచుండునటుల చేసియుండెడివారము. ఇరిగేషను బిల్లును కొంత కాలము వరకు నిలబెట్టుకొనిన నష్టము కలుగదు. కాని స్వరాజ్యము పొందునకుమై ఆలస్యముండేటావదు. స్వరాజ్యపక్షమువారి కార్యక్రమము ఉద్దేశములు ఇది. ఇట్టి పరిస్థితులలో గౌ. లాభ్యుడు స్వరాజ్యపక్షమువారి కార్యక్రమము గురించి హేళనముగ మాట్లాడుట ఎంత తప్పు గొప్పమున్నది. గౌ. వీరయ్యగారు స్వరాజ్యపక్షమువారి కార్యక్రమమును ఖండించుచుండును అపహేళనము చేయుట యందును కొంత అర్థమున్నది. వీరయ్యగారి వైఖరినే ఈ గ్రహీతలను గాని ప్రతిభావాదకులు గౌ. లాభ్యుని విమర్శనమును గ్రహించవలసివచ్చును.

బిల్లు విషయమై కొంత చెప్పెదక. బిల్లును ప్రజాపెట్టుబడి ప్రాతిపదికలను అంతమొందింపకు చక్కని ఉపన్యాస మిచ్చినందుకు గౌ. లాభ్యుని అభినందించుచున్నాను. బిల్లు నందలి విషయములను ఎంతయోగము అంగీకరింపనక్కరలేదు. ఇదే ముఖ్యముగ గౌ. లాభ్యుడు సెలెక్టర్ కమిటీయందు సరింపచేయుటకు, బిల్లును ప్రజాపెట్టుబడి శాసనసభ్యులు అంగీకరింపనంతమాత్ర ముననే రాష్ట్రమునందంతయు నీరు కొల్లులు కొల్లులుగ పారు చుండవలసియు వీరుభూములన్నియు సాగునడి యగుటకు వీలగుననియు తియ్యనిమాటలు చెప్పిరి. వారుకూడ తంతావూరులో కొంతభూమి నున్నది. ఈ బిల్లు ఇప్పుడు మొదటి రీతిగ నందు ఆమోదించబడిన సాధూమికుల సన్దర్శనమునకు తుల యుగలదని నేను భ్రమపడితిని. కాని ఇదియు మిచ్చితిమి. బిల్లును ప్రజాపెట్టుబడి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రెండు చేతులతో ధరించెదరని నమ్మకము అవిశేషము.

బిల్లును వ్యక్తిస్వార్థత్యమునకు భంగపరచుటకు విషయము రెన్నియో యున్నది. ఇన్నియు సెలెక్టర్ కమిటీయందు ప్రతిపక్షము ప్రభుత్వపక్షము చెప్పుచున్నాడు. ఇండియా

ప్రభుత్వమువారి సవరణల సంగీకరింపదగా యని ప్రశ్నింపవలసి యున్నది. చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారు పాతములను గట్టికట్టు దుబ్బో పనిచేసిన ఇండియా ప్రభుత్వమువారు లాంగ్ గేయెదరను కనుకను నిజమైనను ఇట్లు జరుగువా యని సందేహింపవలసి యున్నది. చెన్నపురిపాత ప్రభుత్వమువారు పాతములపై సందర్శనమునకు రిక్తి కొట్ట యాప్యములు ఇండియా ప్రభుత్వము వారికి కల్పించుచున్నార గా! కావున సెలెక్టర్ కమిటీయందు అధికమగు లాభ్యులు కలుగవలసి తలచుట పాపము. బిల్లునందు ఎన్నియో దోషములు ఉన్నవి. అధికార సభ్యు లిచ్చిన సలహా బిల్లునందు చేర్చబడలేదు. ప్రజాభిప్రాయము వ్యక్తమగు టకు కృష్ణారావుగారు. ఈ కారణములకల్ల బిల్లును నిరాకరింప వలయును కొలచుచున్నాను.

సర్ రెడ్డినాయుడుగారు

రెడ్డినాయుడుగారు బిల్లునందలి లోపములను వివరించుచు గవర్నరు యు ధూమి అనమోదకు అర్హము నున్నదని వివరింప బడవలయు ననియు, పాతలవాక్యములను బిల్లునందు చేర్చవలయు ననియు చెప్పిరి. గౌ. లామెంట్ వైఖరి సరసముగ నున్నదని చెప్పి సెలెక్టర్ కమిటీ నందు లోపము లన్నిటిని మార్పుచేయు నని యుక్తి య్య మొదలిగాను దాక్షుడు నుబ్బరాజుగారు బిల్లును ఆమోదించుచు మాట్లాడి బిల్లును నిరాకరింప వలయునని సభ్యులకు హితము చేసిరి.

పలువురు సభ్యులు మాట్లాడుటకు ఆకుంపడుచుండిరి అభ్యుక్తులు గౌ. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారికి చర్చకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చి మిగిలినారు.

గౌ. లామెంట్ ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు బిల్లునందలి సెలెక్టర్ కమిటీయందు సరింపబడు నని చెప్పిరి.

న్యాయస్థానముల అధికారము విషయమున కృత్రిమ వాక్యము విషయమునను అధికమగు భేదాభిప్రాయ మున్నదని యు ఈ విషయములను గురించి సెలెక్టర్ కమిటీవారు పరిశీలించి గౌరవసభ్యుల అభిప్రాయములను అనుసరింప వలసి యని సభ్యులను బిల్లును సవరింపవలసి గౌ. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు చెప్పిరి.

పలువురు సభ్యులు మాట్లాడుటకు ప్రయత్నించిరి. కాని గౌ. లామెంట్ మాటలవారు చర్చ ముగియవలయు నని ఉపపాదించిరి.

ఈ ఉపపాదనమైనై. 55 మంది అనుమతముగను 40 మంది ప్రతిపక్షముగను సమ్మతుల నొసగిరి.

ఇరిగేషను బిల్లుకు ప్రజాపెట్టుబడి అనుబంధి ఇయ్యవలయునను ఉపపాదనమైనై సమ్మతులు వుచ్చిరి. 55 మంది అనుమతముగను 40 మంది ప్రతిపక్షముగను సమ్మతుల నొసగిరి. అనుమతి తక్షణముగ నుండి. భూమిపక్షములు అనుమతము గ నిచ్చిరి. రామేశ్వరి రావుగారు తప్పు స్వరాజ్యపక్షమువారు మరెవరు సభ యందు లేరనెడిరి.

ప్రతిపక్షము:—(1) బొమ్మస్వామిపిల్లై (2) కృష్ణారావు (3) పి. టి. రాజు (4) సాగం (5) సురారాయుడు (6) చాడెనుప్రభుత్వపక్షమిల్లై (7) చింతారావు (8) యస్. ముత్తయ్య మొదలి (9) దాక్షుడు నుబ్బరాజు (10) పెద్దిరాజు (11) కల్లూరు (12) మాగంటి సీతయ్య (13) సేతురత్నం అయ్యగారు.

అనుమతము:—(1) జేమోగడు (2) ముప్పారాజు (3) రామేశ్వరిరావు (4) రామరాజు (5) పి. అంజనేయులు (6) విశ్వనాథరావుగారు.

సెలెక్టర్ కమిటీ

బిల్లును పరిశీలించుటకై ఈ కింద పేర్కొనబడిన వారు సెలెక్టర్ కమిటీ, నియమింపబడవలయు నను గౌ. లామెంట్ ఉపపాదించి. ము ఆమోదించబడినది.

సెలెక్టర్ కమిటీ సభ్యులు:—(1) అద్వైతం బరణం (2) టి. ఆర్. వెంకటరామకృష్ణ (3) వాణ్సు (4) లే (5) రామ రాజు (6) చల్లపల్లి జమీందారు (7) ముప్పారాజు (8) తనికాచెలంకెట్టి (9) మునుసామిసాయుడు (10) రామస్వామి మొదలి (11) సీతారామరెడ్డి (12) పి. టి. రాజు (13) ఎత్తిరాజు సాయుడు (14) పి. కె. పి. రెడ్డినాయుడు (15) సి. పి. మిసె వారాజు (16) యం. కృష్ణనాయుడు (17) చమలింగం పెట్టి (18) వెంకటరమణ అయ్యగారు (19) ఎ. యస్. కృష్ణారావు (20) రంగారావు మొదలియారు (21) కాలిపుల్లా సాయుడు (22) యాద్యతిరి (23) మాధవరాజు (24) ముప్పారాజు (25) ఆర్. శ్రీనివాసు అయ్యగారు (26) గోపాను (27) పిళ్ళనాథరావు (28) వ. సీతారావు (29) కిరీరావు

(30) ముత్తాడంపిల్లై (31) భానోజరావు (32) గౌ. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు: ఈ కమిటీకి గౌ. లాభ్యుడు అధ్యక్షుడుగ నియమింపబడినది. ఆంధ్రప్రదేశ్ సభ ఆర్డరుల చేతు లుబడినవి. మరల నేటిదినము ఉదయ 11 గంటలకు సభసమావేశ మగును. అసభి కారుల తీర్మానములకై చర్చ జరుగను.

నేటిదినచర్య

కృష్ణారావు:— శాసనసభ మరల ఈ యుదయము 11 గంటలకు సమావేశ మయ్యెను. గౌ. పి. టి. ఎల్. డి. స్వామి కన్నప్పిల్లై గారు ఆగ్రాసాధిపత్యము వహించిరి. ప్రభుత్వపు పని నిన్నటిసాయంత్రములలో ముగిసెను. శేషము అధికారతర సభ్యుల తీర్మానముల చర్చకై వినియోగింపబడినది. సభ్యులు మొదటి మూడు దినములలో సభ్యులందఱును రాత్రుడు. ప్రేక్షకుల గ్యాలరీలను చాలవరకు భారీమందెను. చివరకు ఒక అర్ధగంట కాలము సవర్ణుగారు మాట్లాడిరి.

శేషము ఉదయమునందు ప్రశ్నోత్తరములతో గడచిపోయెను.

1.33 గంటల అయిన పిప సభ్యులు సమావేశమయి కేచిరి.

సభ నేటి సాయంత్రములలో ఆగిపోవును. మరలమార్చి మాసాంధ్రమున జరుగను.

ప్రశ్నోత్తరములు

నిర్వహణవిద్యార్థిభాగశాసనము - సవరణచట్టము

ప్ర:—ఎ. వి. భానోజరావు గారు:—

(1) మదరాసు ప్రాథమిక విద్యాచట్టమునకు సవరణ చట్టమును మంత్రిగారు ప్రతిపాదించినదా? ప్రతిపాదించినచో నెప్పుడు?

(2) కళికాదేవురపాలకసంఘమువారు అధిక కన్నులను విధింపవలె వ్యతిరేకము. అక్షిపన్నుల రాబడినందీయే సర్ది ఉచితనిర్వహణవిద్యార్థిభాగము శేర్వారుకుట ప్రయత్నింపగా అవిధానము స్థానికప్రభుత్వమువారు తల నిరసించిరి?

(3) వ్యతిరేకముల ననుసరించి విద్య నేర్పు యేర్పాటు చేయుట యేవిధముగా ప్రయత్నించుచున్నార?

(4) అంధుత్వవిద్యాలయము స్థాపించు ప్రయత్నము తెలంగాణ కలెక్షనరకు కొనసాగినది? యూనివర్సిటీచట్టము త్వరగా ప్రతిపాదించబడు మంత్రిగారు యేమిచేయుచున్నార?

ఉ:—(1) సాధ్యమైనంతవరకు సవరణచట్టము ప్రతిపాదించనున్నాము.

(2) కళికాదేవురపాలకసంఘమువారు కొన్ని కార్యాలలో ఉచిత నిర్వహణ ప్రాథమిక విద్యావిధానము నేర్పాటుచేయునూచి చిరి. ఇందుకు ఖర్చులకు అక్షిపన్నుల రాబడిని 1/4 భాగమును, కంపెనీలవైసను, వ్యతిరేకమునందీయచ్చ రాబడిలో 1/8 భాగమును ఉపయోగించునటును, కంపెనీలవైసను 2/3 నుండి 1/3 వరకు హెచ్చించుటను నిశ్చయించిరి. ఒకవిషయమున కలెక్షనర చేయు వస్తులలో భాగమును తేలికపనికి ఉపయోగించుట జిల్లా మునిసిపాలిటీచట్టము ప్రకారమున్నది. ఇందుకు ప్రభుత్వమువారునును తావలసియున్నది. దీనికి ప్రభుత్వమువారు సంగీకరింపలేదు. ఈ విషయమున ప్రాథమిక విద్యా శాసనము ప్రకారము విద్యపన్ను నేరుక విధింపవలసియున్నది. తేల్చుచో పురపాలక సంఘమువారు ఉన్నప్పుడు సభిము చేయక ఉరకొనుచుండ ప్రభుత్వమువారు కన్నుల సరిసమాన మగు ధనము నొసంగుచుండలేదు.

(3) వా.పా.త.కాలముందు కుడ్రంగిని శేత, మెళిని కలెక్షనరములలో లోపపుపని నేర్పుటకు యేర్పాటులు చేయబడినవి. వీటికిగాను ప్రభుత్వమువారికి సాయము రూ. 60,000 వ్యయమగును. మిగిలిన పాఠశాలలందు నూడే యిట్టియేర్పాటులు చేయుటకు తగు విషయము లా లోచించబడుచున్నది. వ్యతిరేకముల నేర్పట వారుగ జరుగుచుండునట్లు ఆయాకాభాధికారులు కూడ నియమింపబడిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

(4) ఆంధ్ర విశ్వవిద్య: శాసనమును విచారించబడుచున్నది.

డా. నుబ్బరాజుగారు:— ఈ విషయమున యేమయిన నూనినలు అధిక సభ్యుని యెరుకు నుంచునవసా?

ప్రశ్నోత్తరము:— అవును. అధికారి వారులేకుండుట చే యంతవమించి యేమియు చేయలేవన్నాము. కాని, పరిపాలనావిధానము ప్రకారము, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించుటకు ఒక బిల్లు రాయుట చేయుచున్నది.

కానననధవారిచే వంగిరి...

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కా.కా.ర్యా.ల.యము. చెన్నై.

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మహాత్ముని విడుదలవార్త

నెల్లూరు, ఫిబ్రవరి 8:— మహాత్ముని విడుదలచేసి రనుకూర్త నిన్నటి ఉదయం లొమ్మిది ఘంటలకు మద్రాసు నుంచి హిందూ పత్రిక ఏజెంటు గారికి రంధి మాలమున చేరెను. తంతి తపాలా ఆఫీసునకు చేరగానే యెంటిఫికేషన్లను తెలిసెను. అందరకు గాంధీ మహాత్ముని జైలును కేసులను, ఈవార్త తమస్నేహితుల కెంటింగులకు పంపిడి. హిందూ ఏజెంటు శ్రీ కాశీ ఫేల కీతావలిరావుగారు ఈవార్తను హిందూ పత్రికాచందాదారులకు, తదితరులకు తెలియజేసిరి. త్వరలో యావార్త గ్రామమంతయు వ్యాపించెను. రహదారిలందు మహాత్ముని విడుదల జేసిరిని కాగితములపై వ్రాసి గోడలపై ఆరికించిరి, కొంతామ్రాదాక్షరకాలాధికారులు యావార్తను కరపత్రములపై అచ్చొత్తింది ప్రతిబింబించును, గృహమునందును, వంద తెట్టిరి. గృహములపై జాతీయతాకాము లెత్తబడిన.

జిల్లా కాలెగ్రేను కార్యనిర్వాహక సమావేశము జరుగుచుండ యీశుభవార్త కాలెగ్రేను కార్యాలయము చేరెను. సభ్యులు హాజరైనంతయు, ఉత్సాహము వర్ణనాశీలము. ఆనందబాష్పములు వెలువడిన. ఎప్పుడు విడుదలైనదియు, తంతివార్త ఏమివచ్చిందయు సమాచార స్వయముగ చూచి కనుగొనబడి హిందూ పత్రిక ఏజెంటుగారి యింటికి పంపిడి. మార్గమధ్యమున రాళ్లకట్టకొని, మోకాలు గాయములకిరిసిన తెక్కింక, ఏజెంటుగారి యింటికి పట్టుకు మధ్యాహ్నము కలకు జనము మూగియుండిరి.

జిల్లా కార్యనిర్వాహక శ్రీమంతుల తాము చర్చించు విషయముల నెరిసి, మహాత్ముని అభివందించుచు, ఏకగ్రీవముగ నొక శిర్కాను నామోదించిరి. తక్షణం గ్రామములకు యీశుభవార్త తెలుపుటకై మనస్ఫుల పంపిరి. తంతి టెలిఫోనులద్వారా వీలగు ప్రదేశములకెల్ల తెట్టిరి. జిల్లా కాలెగ్రేను కార్యదర్శులు కొందరు ప్రచారకులతోగూడ, మధ్యాహ్నము గ్రామములకు వెళుటకై పూర్వము సన్నాహమైయుండియు, యీశుభవార్తవని తమ క్రయాశయము మూలకొని, ఈ గ్రామమునందు సాక్షాంతుడగు గొప్ప యోత్సవము జరుపుటకై ప్రయత్నములు పరిపిరి తక్షణం యితర కాలెగ్రేను సంఘముల వారికి యావార్త పంపజేసిరి.

శ్రీలకాలెగ్రేను సంఘము

శ్రీలకాలెగ్రేను సంఘమున కీవార్త తెలియగానే శ్రీలు అపరిమితానందభరితులైరి. ఆరుధ్యాన్నము కార్యాలయమున మహాత్ముని పూజపరచెను. కార్యాలయమునందున్న కస్తూరి నేపి బాలికాపాఠశాల, ఆదివసా సాధ్యమి యగుటచే మూడు బడినను బాలికలకావార్త జేరగానే మహాత్మునిగానికి జైయరి యుత్సాహముతో దిగ్గంగా కేకచేయుచు కాలెగ్రేను కార్యాలయమునకు చేరి. పూజపరచుటకై వలయు ప్రయత్నము లన్నియు వారే యుపించిరి. శుభవార్త తెలియని తమతోటిబాలికల గృహములకీ, వారి కీవార్త తెలిసింది, యెల్లగు కార్యాలయమునకు తోడ్చి విరచిరి. కార్యాలయమునంతయు ఆరటి తోరణములు, పసుపుకుంకుమలతో అలంకరించిరి. అందరిని పిలిచి మధ్యాహ్నము పూజ జరిపిరి.

పూజానంతరము గాంధీజీయందు సంజనేయస్వామివారి కేరాలయమున శ్రీలకాలెగ్రేను సాక్షాంతులను 4 ఘంటలకు జరిగెను. శ్రీలు నీకులు విచ్చేసిరి. శ్రీయంత ఓరుంటి వెంకట సుబ్బయ్యగారును, శ్రీమతి పాణికా కనకమ్మగారును మహాత్ముని విడుదలగురియు, మన కర్తవ్యముగురియు ఉపన్యాసము లొసంగిరి. తదుపర సాక్షాంతులను తిలకుపేట యందు శ్రీల బహిరంగసభ ఉత్సవము జరుపుటకు ఏర్పాటు చేయబడినది.

బహిరంగసభ

రాత్రి 6.30 ఘంటలకు గాంధీచాతురందు బహిరంగసభ జరిగెను. ఆ కేకచేల ప్రజలు సభనలంకరించియుండి రాజకీయ కేతులయందలి భేదములనుపాటింపక అందరు సభకువిచ్చేసి, ఉత్సవమునందు పాల్గొనిరి.

సభయందు శ్రీయంత మాధవరావు సరిసంహారములు గారు మహాత్ముని విడుదలగుర్తి ప్రశంసించుచు, ఎల్లరును ఖదరు క్షణింపవలయునని నుడిచిరి.

శుభ భజనము పూర్తివలయునది ఉత్సవము జరిగెను. మార్గమధ్యమున జైశివము పాఠముల నొసంగిరి.

విశాఖపట్టణము

(స్వకీయ విలేఖరినుండి)

ప్రాశెనరు కోడి రామమూర్తి నాయుడుగారి పర్యటనము

మోటారుకారును ఆవుపండును గెల్పుట.

ఫిబ్రవరి 2:— విశాఖపట్టణజిల్లా వాస్తవ్యులును అభినవ భీరుచిరదాంకితులు ప్రపంచమంతట పర్యటనముచేసి భారతదేశ కీర్తిని శ్రీయంత కోడి రామమూర్తి నాయుడుగారు మహాభివృద్ధిపట్టణమునకు ఆకాశపుల్లిలో కొన్ని యాటలనుకల్పి వారిసర్కుకు వరివారముతో విచ్చేసి జనవరి 24 తేది మొదలు 31 వ తేది వరకు మాట్టణమునందు ఆగిరి. వారు ఇచ్చటనున్న కాలమున సర్వకాలములందును వారి బంధువులకును ఆశీర్వాదము లీక వ్రాహ్మణులు, బీదవాన, పూర్వపరిచితులు, ఆశీర్వాదములు నాయుడుగారిని కందర్శించు ఉత్సాహముతో వెళ్ళుచుండి పురవాసులును కందలు, కందలుగ నుమిరుడి యుండిరి. ఎప్పటికలెకే శ్రీనాయుడుగారు సహజముగో మోటారు బుడ్డను కుండింటిని ఒకే పర్యాయము ఆవులు, ఏనుగును గుండెలపై ఎక్కించుకొనుట, పెద్దరాంబి గుండెలపై పెట్టు సమ్మెట దెబ్బలతో మోచుచుకొనుట మొదలగు సాహసచర్యలను ప్రదర్శించిరి.

శ్రీయంత రామమూర్తిగారు కలిదిడినములలో ఆవుల మూడుదిండులరాత్రిచుట్టుబడిని మొదటిదినమున విశాఖపట్టణ కుపాననిధిసంఘమునకు కందనము స్థానికగోమాలముగ్రామ సర్పంచి టెయిసింగు కాలవను ఆవులదినము విశాఖపట్టణస్థానిక కాలెగ్రేను సంఘమువారి హిందీపాఠశాల పోషకులను రాబడులను పంచియిచ్చిరి. కాలెగ్రేనువారికి సహాయము చేయబడిన ఆవులరాత్రియొక్క పురజనులు కాలెగ్రేనుపయి అభిమానము కనించి చాలమంది విచ్చేసిరి. దేరాంబంతయు నిండిపోయి స్థలములు లేకపోయినవి.

మోటారుపండుమ

29 తేది ఆటలో ప్రాశెనరుగారు మోటారును ఆపినవంటి స్థానిక మోటారు కంపెనీవారయిన (బర్మనకంపెనీ) బెడరు ఎమిలి కంపెనీవారు తాముకొమోటారును మరుసటి దినము తెచ్చవచ్చునని చానిప్రాశెనరుగారు ఆపవలయుననిన్ని ప్రాశెనరుగారు జయప్రదముగ ఆపిపో కంపెనీవారు నాలుకందల రూపములు బహుమతిగా శ్రీరామమూర్తిగారి కిచ్చుటకును ఈగిసపో శ్రీరామమూర్తిగారి కంపెనీవారికి నాలుకందల ఇచ్చి నేతలయందును మరులను ఏర్పాటుచేసిరి. పండుమును అంగీకరించుచు శ్రీయంత నాయుడుగారు నాలుకందల పండుము కడుస్వల్పమునిన్ని పండుము గెల్పిపో ఆవులకొగకు తెచ్చిన మోటారుకారు శ్రీనాయుడుగారు తీసికొనుటకున్న. ఈసభలో మోటారుకారు యోధులను కంపెనీవారికి ఇచ్చుచేయుటకును మరులనుతో బాటుచేయును అయినను సరసముగనుండుకొగకున్న. పండుము కట్టింకొనుమిమవై ఇట్టి జనగని పెద్దమరులను కోరియుంటిని ప్రజలు ఆపోవాడ వందకుండుటకై పండుము పరాజయమైన ఇదివరకు రాముడించిన కోట్లవలంకయిన ప్రపంచము తడిచిని కీర్తియును ఆదినముతో నాకననుగునని తెలిసియు పండుమును (మోటారుకారును మరుసటి దినము ఆవులకు) అంగీకరించిరి.

మరుసటిరాత్రి ఆటలంతయు అయిపోయి పంపెనీ తరపున రేకులెట్టు ఆ నోయింగ్స్ ముఖకుడు 20 గుర్రముల క్విర్తముగ మోటారు బండిని సర్కుకు వలయునకు తెచ్చుకు ప్రాశెనరుగారు పరిపర్యాజములు వారు ఆవులకు ప్రయత్నించుటకు, పరిపర్యాజములతో నొక్క పర్యాయము శ్రీరామమూర్తిగారు వారు ఆవులతో వెగినవో పండుము గెల్పియున్న లేపోయిపో ఈగిసట్టును మరులను నిర్ణయించుకొనిరి ఒకవిశేషమును ప్రేమకుడు మధ్యన రిగ నితమించుటచేసెను. వారు నడుక మొదలుపెట్టిరి, మొదటి రెండుకర్యాజములు ప్రయత్నించి మూడవకర్యాజము జయజయ నివాదములు మోగ వారును జయప్రదముగ ఆపివేసిరి. పండుముధనము నాలుకందల రూపాయలను మరామూర్తిగారికి కంపెనీవారికి సమర్పించి శ్రీయంత వల్లిమడుగుల బంగారశుభంతులు గారు విశాఖపట్టణ కాలెగ్రేను సంఘము తరపున ప్రాశెనరుగారిని అభినందించుచు ఆరాత్రిచుట్టుబడిభాగమును కాలెగ్రేను ఉచిత హిందీ పాఠశాలకు ఇచ్చుచుండ శ్రీరామమూర్తిగారికి సంఘముగారు కృతజ్ఞతను తెల్పిరి.

భృగూలు

శ్రీయంత కోడి రామమూర్తి నాయుడుగారు వారు మాట్టణమున, ఉన్న కాలములో విశాఖపట్టణ స్థానిక మేకుల్లెట్టు వారికి రు 500 రూపములున్న విశాఖపట్టణస్థానిక మేకుల్లెట్టు పోట్లలు కల్లువారికి రు 100 ను చిన్న చిన్న గ్రామములకు కరకమందిరములకు కొలదిగ విశాఖము ఇచ్చియు వినియుంటిని, ఇదిగాక కాలెగ్రేను హిందీపాఠశాలకును, కుపాననిధిని, విశ్వోయా ఘోషా మోస్టిటలకను సహాయమునిమిత్తము ప్రత్యేక ఆటలను ప్రదర్శించిరి.

మొందు చేయబోవునది

ఇచ్చట శ్రీయంత రామమూర్తిగారున్న దినములలో స్థానిక కాలెగ్రేను నాయకులు వారికో చాలవిషయములను గుర్తించి నుమారు నూడుగంటలము నుచ్చటిచిరి, ప్రాశెనరుగారు ఇటుపయిని ఆటలనుచాలించి స్వల్పలయమున విజయవగరములో మిగత కాలమును కెళ్ళుచు నిశ్చయించుకొన్నట్లు తెలియుచున్నది. జిల్లా కాలెగ్రేను కృషివారములలో శ్రీయంత నాయుడుగారు విశాఖ కాలెగ్రేను హిందీ పాఠశాలకు తీసుకొనుచుండెనెనని సందర్శించివారు కోరగా, అట్లు చేయుటకు అంగీకరించినట్లున్న తెలియుచున్నది. శ్రీయంత రామమూర్తిగారికి జిల్లాలో ప్రజలకు మంచి అభిమానము కలదు వారు కాలెగ్రేను కృషివారములందు వారికుండు సహజ అభిమానము కనించి పాల్గొన్నవో మాజిల్లాలో కాలెగ్రేను ప్రచారము విశేషముగ జరుగగలదు.

హిందూపరమహంధిరము-నూకన ఎన్నికలు

మహారాజా సర్ జి. యెస్. గజపతిరావుగారి హిందూ కరకమందిరమునకు జరుగక జరుగక సంకల్పమున కొంతా సారి జరుగవలసిన ఎన్నికలు, రమామి రెండు సంకల్పముల తరువాత జరిగెను. నూకన సంకల్పమునకు శ్రీయంత పూసపాటి కుమారవెంకటకలిరాజుగారు బి. ఏ. యమ్. యల్. సిగారు అధ్యక్షులు గను శ్రీయంత వేపా విజయరామమూర్తి బి. ఏ. బి. యల్. గారు ఉపాధ్యక్షులుగను, శ్రీయంత గరిమెళ్ళ కృష్ణమూర్తికంతులు యమ్. ఏ. బి. యల్. గారు కార్యదర్శిగను ముగియించిన కార్యనిర్వాహకసభ్యులుగను ఎన్నుకొనబడిరి.

నూకన పరమహంధిరము

స్వసంఘమున వేసతో మాట్టణమునకు మరుపామురాజా వారి మాట్టణములో శ్రీయంతను బిగ్గచువారిని సింహాచలము, మొదలి కొండెట్టుగర్ల ప్రాతానముచే నొక కరకమందిరమును ఏర్పాటుచేసిరి.

అల్లిపురము-రామమందిరము

ఈమధ్య కుపానచే అల్లిపురము రామమందిరము నేల కట్టయిపోయెను. కొందరు దైవభక్తులును, అల్లిపురవాస్తవ్యులును, మరల రాజమందిరము నేలకొట్టుటకు విరాళములు; కనులు చేయుచున్నారు ఇందుకు నిశ్చయించబడిన కార్యదర్శిగారు శ్రీయంత పక్క అప్పులస్వామి కట్నాచార్యుగారు ఇచ్చటికి 120 రూపములను వసూలుచేసిరి.

శ్రీ మహావాఘాయ వేదం

వేకట గారు శాస్త్రిగారి చే రచించబడిన

“ప్రతాపరుద్రీయ” నాటకమున గొప్ప పోటీపరీక్ష

ఈ రాబోవు ఏప్రిల్ మాసమున జరుగును. ప్రతాప, యాగంధర, విద్యాకాథ, చెయనాకి, జగద్దన, వేరయ, వల్లిఖాన్సుకు కరక కంకణాదులను, మొత్తమున బాగున్న సమాజమునకి వెండిదామును (రూ150 నొసగుదురు) వివరములు ముందుముందు మునిజేసికొందును. “సమాజములవారే, (గంధకర్తనుండియు, కృష్ణా లెక్కరుగారి నుండియు) అనభివృద్ధివలయును.” కిందవాడుబడు చిరు నామాకు పండుమునకు నిజుదలచిన, యాగదాంధరరాష్ట్రమునందలి (వైదరావాడు రాష్ట్రలోని తెలుగు జిల్లాకుమాడ) నాటకసమాజములవారు జూబువాసిన సకలము మునిజేసికొందును. ప్రవేశములు రు 40. అధురపక్షము నాలుగు సమాజములైన సురొంది, పండుమును సాగింపకు. తమ తమ యొక్కతరములను చూచిపోదనే, అప్పికేవల ఫారములను, అవసరమగు ఇతర సంగతులను గమనించుకొందురు. ఏకట్టణమునన్యో ఏకట్టణమో ఈవల్లికా ముఖముననే ముందుముందు తెలియజేయగలదు.

జమ్మలనాడక పూర్ణానందం, 0/0 వేదా కంభుశాస్త్రిగారు గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము ప్రతిషాపులో దొరకును

చక్క-నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు. 0-10-0; డజన్ 1-కి రు. 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి

అతిసందరమైన బంగారుగాజులు దొరకు భవనము

ఏమో స్త్రీ గాజులుగాని యే కొలతలో నైనను అమృతముతో సిద్ధముగా నున్నవి.

హాజరులో లేనిది అతితక్కువలో కయ్యుతచేసి యివ్వబడును.

మోహన:

ఇది 2½ సవరము మొదలు 6 సవరముల వరకు తయారగును.

చేదారము సహా మజారి జత 1-కి రు. 10

మంగుళూరు:

ఇది 5 సవరము మొదలు 10 సవరము వరకు తయారగును.

మజారి జత 1-కి రు. 25 లు

ఒకదాని ఆర్డరు నిచ్చిన మీదే తక్కువ కరుణాకర అనేక ఆర్డరులు యత్తుచు నమృతము మాకు గలదు.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగవర్రుట, 25 వైశాలిబాదశోడు - మద్రాసు.

గృహకృత్యములకు కావలసిన సబ్బులు

అవి మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మురికిని పూర్తిగా తీసివేయును.

ఇతర స్వదేశీ లేక విదేశీయ గృహకృత్యములకు కావలసిన సబ్బుల కిది యంతమాత్రమును తీసిపోవుట లేదు.

గృహకృత్యములకు దీనికి మించిన సబ్బు లేదు.

సున్నితమైన వస్త్రములకు, కట్టడములకు మా లీఫ్ సబ్బులను వాడి చూడుడు.

సరసముగా విక్రయించబడు యిదేమాదిరి సబ్బులను కొనుటను మానుడు.

ధరలకు, ఇతరవిషయములకు, ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు. 3

Apply to:—The Business manager, Kerala Soap Institute, Calicut.

SOLE AGENTS,
Messrs. ADAM HAJEE MAHAMED SAIT
No. 7, Bunder Street, G. T., Madras.

Messrs. D. V. Naik Bros,
Calicut.

For Madras and Chingleput

For Malabar, S. Kanara, Salem,
Trichinopoly, Ccchin, Travancore,
Bangalore, Mysore
Coimbatore and the Nilgiris.

AVOID CHEAP IMITATIONS.

రత్న పురుష లేహ్యం

కుక్షి నవ్వునకు తక్కువ తగ్గించు. బహిష్కరణ పోగొట్టి, బలము కలిగించును. కుక్షి మేహమువల్ల కచ్చివడగు, మూత్ర రోగములు మాదా యీదుడువల్ల కిగును. సుఖవ్యాధులకలన చెడినరక్త మాను పొగుడరచును. తే. రు. 1-4-0.

శ్రీ గ లేహ్యం

ఏకాక్షరకైన అగ్నించు అపభ్రతము. ఉధృతములేదు. డబ్బీ రు. 1-8-0 లు.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రాయనరం- గోదావరిజిల్లా.

కలరా మాత్రలు

చికిత్స కోసం వ్యాధిగ్రస్తులకు 0-8-0.
చికిత్స కోసం వ్యాధిగ్రస్తులకు 0-8-0.

అందరును వాడతగిన

మామదన మంజరి టానిక్ మాత్రలు

పిటినివాడుటలే ఆయుర్వేదము, అందము, ఆరోగ్యము మొదలగునవి వృద్ధిపరుచును, అన్ని రకముల వ్యాధులకు ఎట్టి పీడితానైనను మంచుగుణము నిచ్చును 40 మా Xల బుడ్డి 1-కి ధర రు. 1 వైద్యవిద్య కావలసినవాడు వ్రాసిన ఉచితముగా పంపబడును.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ

27 వైశాలిబాదశోడు మద్రాసు.

కుష్టుకు తైలము

డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-13-0

ఈ తైలము పాడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, కుష్టులకు చాచుటకు ఉపయోగించును.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి

వాయువు నొప్పులకు మందు

సీసా 1-కి రు. 1-0-0 వి. పి. 1-5-0

అకస్మాత్తుగా గాలిలో గాని, తినుపదార్థములలో గాని మార్పువలన, 1. జ్వరమువచ్చుట, 2. కీళ్లసందులలో నొప్పులు, 3. కీళ్ల బిగియింపు, 4. సుండలయందు ఉబ్బుట, 5. తేమటవ కదలుటకు వీలులేనటుల సర్వాంగములు బిగియింపు మొదలగునవి. ఈ మందును కొన్ని పూటలు ప్రాసినతోడనే సుండులయందు పోట్లు నొప్పులు పోయి కఠినము యధాస్థితికి వచ్చును. బాధగల స్థలముల వేడినీటితో గాని, ఇటుకపాడుముతో గాని గాచి అమృతాంజనము రాయవలెను.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు - బొంబాయి

ఎలక్ట్రిక్ పాకెటు లాంఛన్	
పూర్తి సెట్టు 1 కి	2-8-0
చేయరు 1 కి	0-12-0
బల్బు 1 కి	0-8-0
హిట్ లైటు డ్రిస్టింగ్ ట్యాంక్ 1 కి	1-4-0
డబ్బీ 1 కి	18-8-0
చెరుకుకిరాళ్లు డబ్బీ 1 కి	0-12-0

మినియోలి క్రిక్ స్టోర్సు

83, చీనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

చాకులు-తాళములు

మంగళికాత్మములు.

అంధసోదరులకు చేయబడినవి. తేలులు, నూనెలు.

వంటనో భరణవ్యాధులగుటకు వ్రాయుడు.

బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్టెలు అండ్ లాక్ షేర్స్ లెద.

8081

వైద్యశాలం. (గోదావరిజిల్లా)

తెలివ్రాఫ్ట్ అండ్ డ్రెస్సు: "ఇంద్ర ప్రేక్ష" వైద్యశాల

ప్రమేహబిందు ఘృత

ఇది రస సంబంధమైన ఔషధములు సేమించుటచే గలిగిన వ్యాధులు, కొడుకు, సకల సెగరోగము మొదలగు వాటిని అమోగముగ పదిర్చి, మంచి కీక్రము నిచ్చును. ఉదాహరణ సామర్థ్యములందు 12-18 బొట్లు తీసుకొనరావచ్చును. బుడ్డి 1-కి ధర రు. 1-8-0. పీకబుడ్డిని వాడి అన్నియు మిశ్రం చేయును.

సీతారామాచార్య బ్రహ్మ,

హిందూమూలిక వైద్యసానము జమశుక్లి.

దంతశుభం హరి

సెల సీసా 1-కి 0-8-0. వి. పి. సహా 0-14-0

దంతశుభం శ్రేష్ఠము, రసవత్తు, పుష్పిపన్నులు, కుష్టిక కడిగిన దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నొప్పిగల దంతములకు యిది పోషక గొప్ప ఔషధం. పోషకములను నిచ్చుచున్నందున దీనిని ముగ్ధముగా వాడు. బొంబాయి